

Rapport

Onderzoek windklimaat Badhuis

Badhuis, Hengelo

Datum: 5 september 2016

Windsafe Projects B.V.
Science Park 5080
5692 EA Son
Nederland

Onderzoek windklimaat Badhuis, Hengelo

Project

Titel   Onderzoek windklimaat Badhuis
Locatie   Hengelo

Document

Referentie   P43616915e100
Revisie   0
Status   Definitief
Datum   5 september 2016

Klant

Bedrijf   Domain vastgoed BV
                                Deldenerstraat 360
                                7555 AR Hengelo
Contactpersonen   Aard van Alsté

Uitgever

Bedrijf   Windsafe Projects B.V.
                                Science Park 5080
                                5692 EA Son
                                Nederland

Inhoudsopgave

1	Onderzoeksdoel.....	4
1.1	Beoordelingsmethodiek	4
2	Uitgangspunten en aannamen	5
2.1	Geometrie	5
2.2	Klimaat.....	6
2.3	Windprofiel.....	8
2.4	CFD modellering	10
3	Resultaten van de simulaties.....	11
3.1	Windhinder.....	11
3.2	Windgevaar	13
4	Verwijzingen	14
	Bijlage A – Simulatie resultaten.....	15

Onderzoek windklimaat Badhuis, Hengelo

1 Onderzoeksdoel

Het doel van dit onderzoek is het inzichtelijk maken van het te verwachten windklimaat op straatniveau rondom het nieuwbouwproject Badhuis te Hengelo.

Het windklimaat wordt inzichtelijk gemaakt met behulp van Computational Fluid Dynamics (CFD) simulaties aan de hand van de methodiek als omschreven in de NEN8100 (1).

1.1 Beoordelingsmethodiek

Het lokale windklimaat voor de nieuwbouwsituatie wordt beoordeeld op basis van de methode als omschreven in de NEN 8100 (1).

De NEN8100 maakt gebruik van een classificatie tabel waarbij de boordeling van het windklimaat bij een activiteit wordt gedaan naar de frequentie dat de drempelwaarde overschreden wordt. De drempelwaarde voor windhinder is vastgesteld op 5 m/s. In Tabel 1 is deze classificatie weergegeven. Er worden 12 windrichtingen gesimuleerd waarvan de som van het aantal uren dat de drempelwaarde wordt overschreden de kwaliteitsklasse bepaald. De beoordeling wordt uitgevoerd op 1,75 m boven maaiveld.

Overschrijdingskans In procenten van het aantal uren per jaar	Kwaliteitsklasse	Activiteiten		
		Doorlopen	Slenteren	Langdurig zitten
<2.5	A	Goed	Goed	Goed
2.5 – 5	B	Goed	Goed	Matig
5 – 10	C	Goed	Matig	Slecht
10 – 20	D	Matig	Slecht	Slecht
>20	E	Slecht	Slecht	Slecht

Tabel 1: Classificatie windklimaat conform NEN8100.

De drempelwaarde voor windgevaar is in de NEN8100 vastgesteld op 15 m/s, waarbij de classificaties gegeven in Tabel 2 gelden.

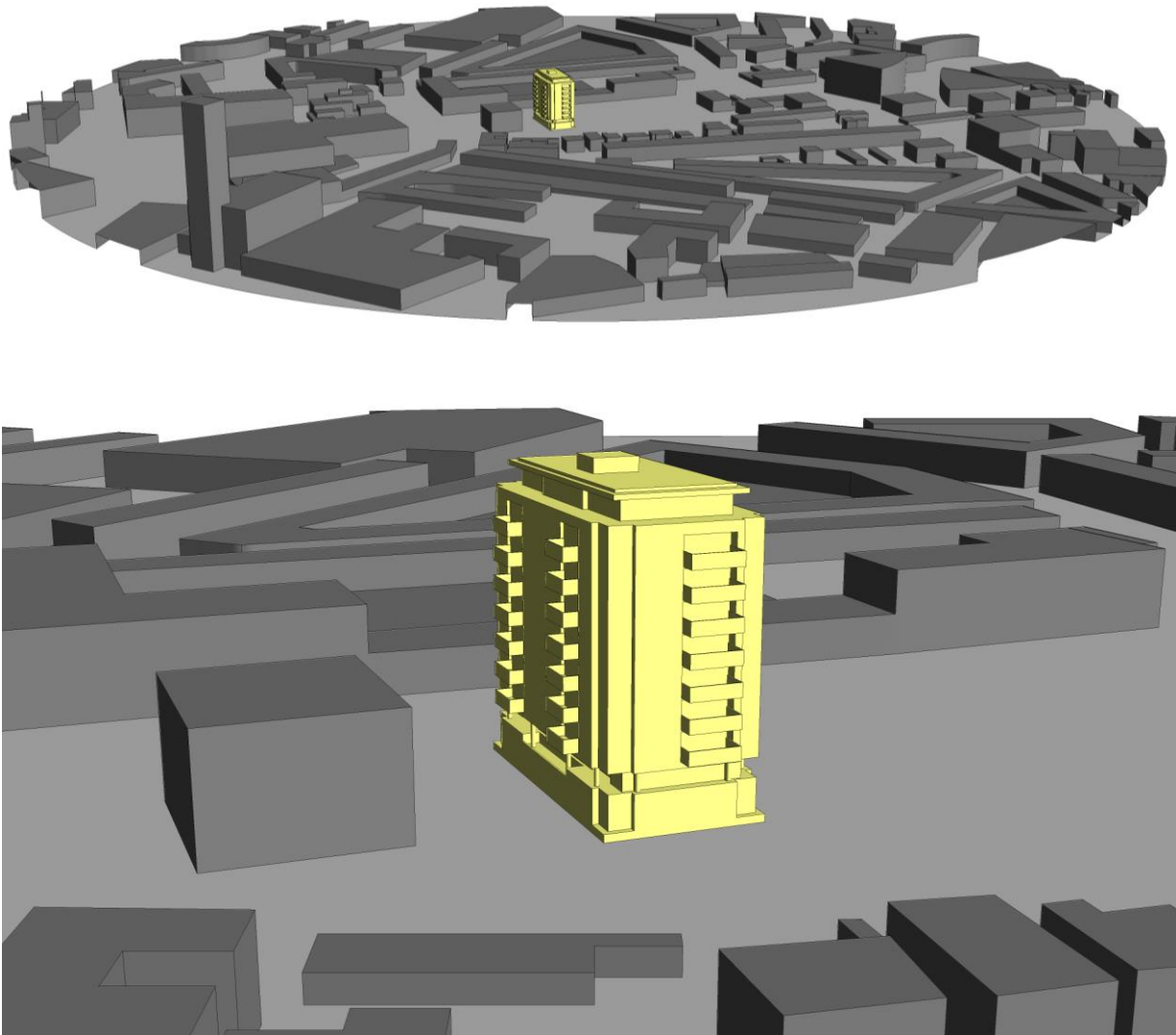
Overschrijdingskans In procenten van het aantal uren per jaar	Kwalificatie
0,05 < 0,30	Beperkt risico
> 0,30	Gevaarlijk

Tabel 2: Kwalificatie tabel windgevaar conform NEN8100.

2 Uitgangspunten en aannamen

2.1 Geometrie

Het 3 dimensionale CFD model van het nieuwbouwproject Badhuis is gebaseerd op het aangeleverde SketchUp model. De omgeving is gereconstrueerd aan de hand van Google Earth. Figuur 3 toont een overzicht van het volledige model en een detail van de voorgestelde nieuwbouw Badhuis.

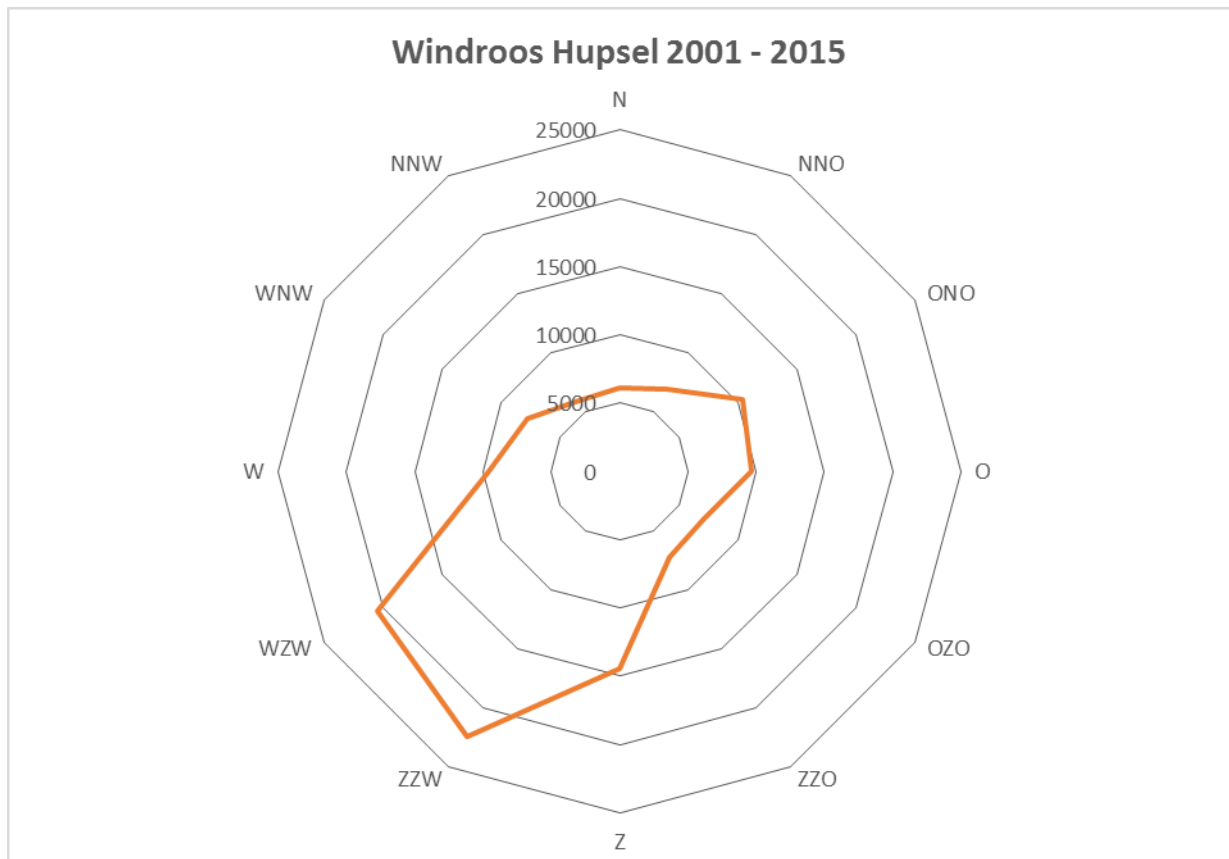

Figuur 3: 3D CFD model.

Onderzoek windklimaat Badhuis, Hengelo

2.2 Klimaat

Voor de analyse van het windklimaat is de weerdata van het KNMI over de jaren 2001 t/m 2015 van weerstation Hupsel gebruikt. Figuur 4 toont de windroos van de gebruikte klimaatdata. De simulatie is uitgevoerd voor de in de windroos aangegeven 12 windrichtingen.

Figuur 4: Windroos Hupsel.

Ten grondslag van de windklimaat analyse ligt de klimaatdata. Naast de voorkomendheid van de windrichting is snelheid van groot effect op het windklimaat. Middels de in de CFD berekende windfactor (verhouding van de lokale windsnelheid ten opzicht van referentiewindsnelheid) wordt het lokale aantal uren overschrijding bij de genoemde klimaatdata berekend. Tabel 5 geeft de gemiddelde frequentie van de referentiewindsnelheid per richting over de geanalyseerde periode.

Onderzoek windklimaat Badhuis, Hengelo

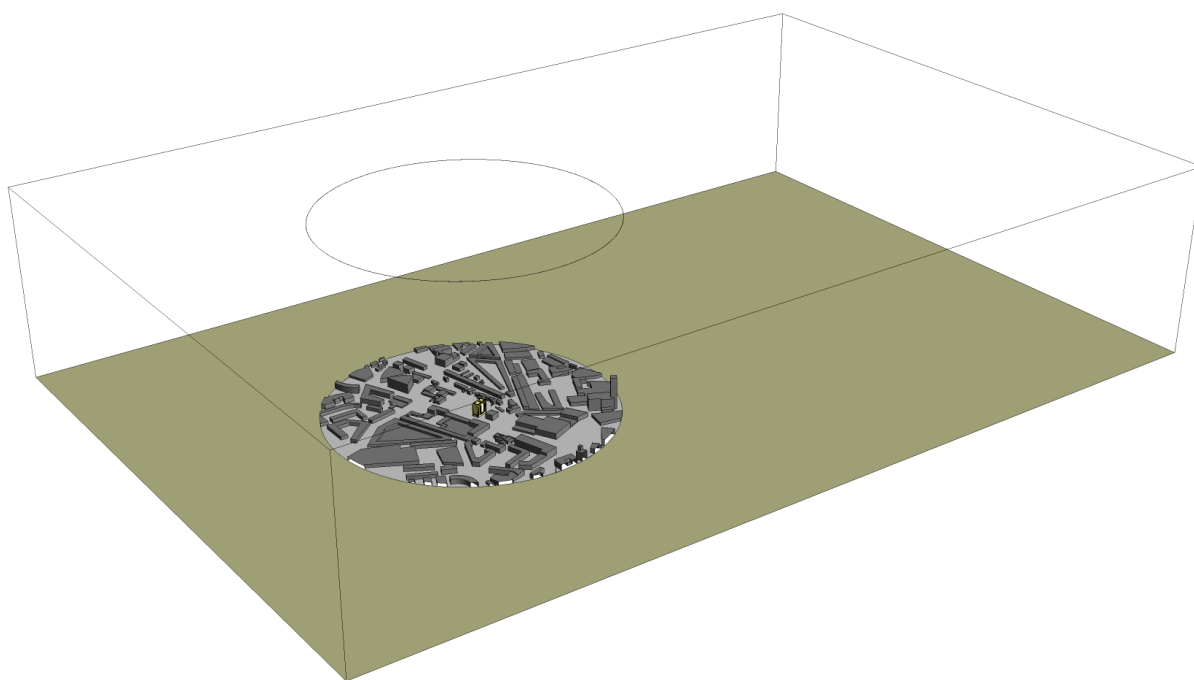
Richting	0	30	60	90	120	150	180	210	240	270	300	330	Var.	Stil
Snelheid	[uur]	[uur]	[uur]	[uur]	[uur]	[uur]	[uur]	[uur]	[uur]	[uur]	[uur]	[uur]	[uur]	[uur]
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	74	153
1	57	71	99	91	90	112	141	158	107	110	61	48	0	0
2	113	137	191	150	132	153	231	268	203	179	107	94	0	0
3	95	107	167	141	123	115	205	329	251	139	109	87	0	0
4	69	74	118	114	69	58	159	287	239	97	88	68	0	0
5	40	41	69	68	35	27	103	210	184	60	66	47	0	0
6	20	20	32	40	14	12	68	127	138	28	47	31	0	0
7	8	9	14	20	5	4	35	67	96	13	22	16	0	0
8	4	3	5	11	2	1	12	29	62	6	10	5	0	0
9	1	1	1	4	0	0	6	9	41	3	4	2	0	0
10	0	0	0	1	0	0	2	5	24	2	2	1	0	0
11	0	0	0	1	0	0	1	2	12	1	1	0	0	0
12	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0	0	0	0
13	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0
14	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0
15	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
16	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
17	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Tabel 5: Frequentie referentiewindsnelheid per windrichting.

Onderzoek windklimaat Badhuis, Hengelo

2.3 Windprofiel

Als referentiesnelheid (v_{ref}) is 5 m/s op een referentiehoogte (Z_{ref}) van 10 m boven het maaiveld aangenomen. Het simulatiemodel is aan de randen, van waaruit de wind het model instroomt, voorzien van een windprofiel (v_{wind}). De windsnelheid is dicht bij het maaiveld lager door de invloed van bijvoorbeeld bebouwing en begroeiing. De mate van invloed wordt beschreven door de ruwheidslengte (z_0). De ruwheidslengte (z_0) voor een stedelijk gebied is 0,8 m. Om de windstroom realistisch te kunnen simuleren is om de gemodelleerde bebouwing een box geplaatst waar ook lucht doorheen kan stromen. De afmetingen van de box worden bepaald op basis van de hoogte (H) van het hoogste gebouw. De randen van de box bevinden zich op $5H$ vanaf de rand van het gemodelleerde gebied en de hoogte van de box is $6H$. Stroomopwaarts is de box eveneens $5H$ lang en stroomafwaarts $15H$. Voor het grondvlak binnen het gebied met gemodelleerde bebouwing is een kleine ruwheid toegepast ter compensatie van oneffenheden en begroeiing in het terrein. In de windbox wordt het windprofiel behouden door een domein met volumetrische bronnen afgestemd op de betreffende ruwheidslengte. Een overzicht van de toegepaste box om het gemodelleerde gebied heen is weergegeven in Figuur 6. De box kan gezien worden als een digitale windtunnel.

Figuur 6: Box om het gemodelleerde gebied heen, ten behoeve van het windprofiel (digitale windtunnel).

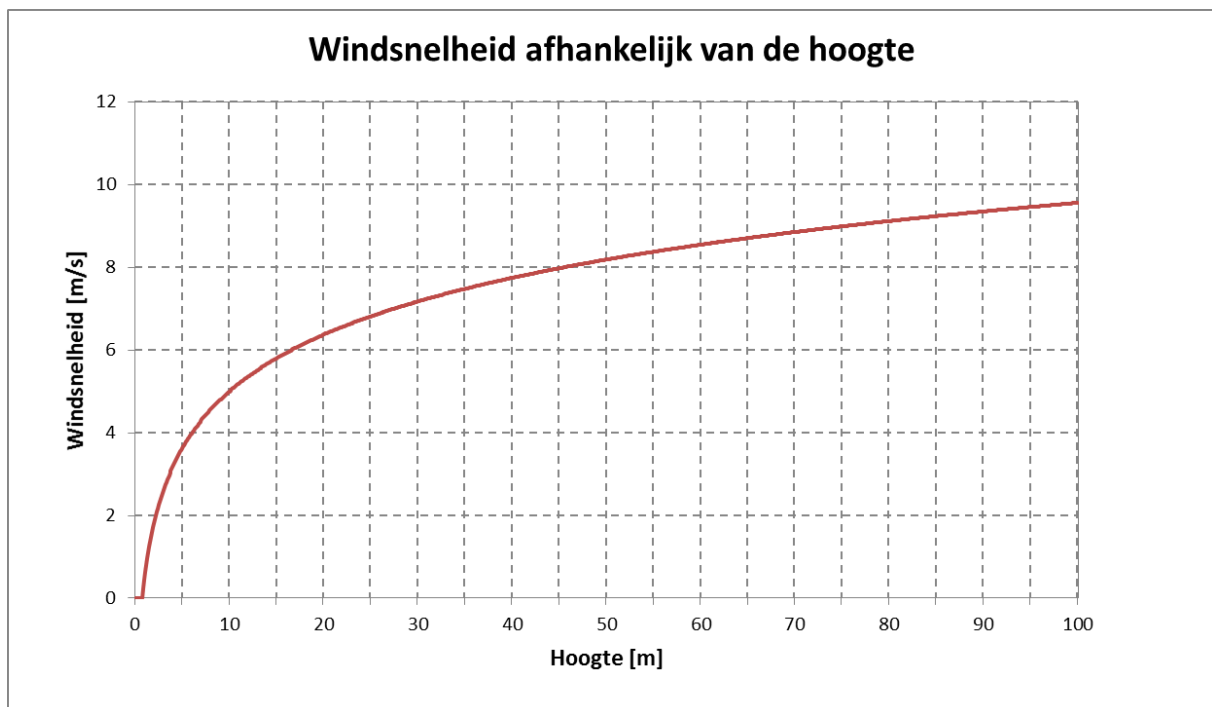
Onderzoek windklimaat Badhuis, Hengelo

Aan de hand van de referentie windsnelheid, referentie hoogte en ruwheidlengte kan het windprofiel worden opgesteld. Het windprofiel wordt berekend met onderstaande logaritmische vergelijking en staat weergegeven in Figuur 7.

$$v_{wind} = v_{ref} \cdot \frac{\ln\left(\frac{z}{Z_0}\right)}{\ln\left(\frac{z_{ref}}{Z_0}\right)}$$

waarin:

v_{wind}	Windsnelheid	[m/s]
Z	Hoogte boven maaiveld	[m]
v_{ref}	Referentie snelheid	[m/s]
z_{ref}	Referentie hoogte	[m/s]
Z_0	Ruwheidlengte	[m]

Figuur 7: Toegepast windprofiel.

2.4 CFD modellering

De simulatie is uitgevoerd met behulp van het software pakket ANSYS CFX versie 17. Dit software pakket is geschikt voor vele toepassingen en in ruime mate gevalideerd.

Er is een 3D model gecreëerd van het gebied rondom het nieuwbouwproject Badhuis gebaseerd op het aangeleverde SketchUp model en Google Earth. Vervolgens is het model opgedeeld in een grote hoeveelheid rekencellen. De standaard differentiaalvergelijkingen voor de stroming van fluïda worden voor elke cel opgelost. In Figuur 8 staan de belangrijkste toegepaste randvoorwaarden beschreven.

Parameter	Beschrijving
Cel type	Hybride, combinatie van hexaëders, tetraëders, piramides en prismalagen
Cel grootte	Dynamisch, variërend tussen 0,05 tot 2,5 m in de omgeving (vlakken) groeiend met een factor 1,05 tot maximaal 5 m in het vrije volume
Aantal cellen	22 miljoen
Simulatie type	Steady state
Convergentie criteria	RMS maximaal $1 \cdot 10^{-4}$
Tijdstap	2.5 s voor de lucht
Aantal iteraties	1000
Fluïde	Lucht met constante eigenschappen
Turbulentie model	RNG Kappa Epsilon model RANS
Wanden	Glad met stilstaande lucht (no slip)
Grondvlak	Ruw met stilstaande lucht (no slip)
Inlet	Snelheids- en turbulentieprofiel

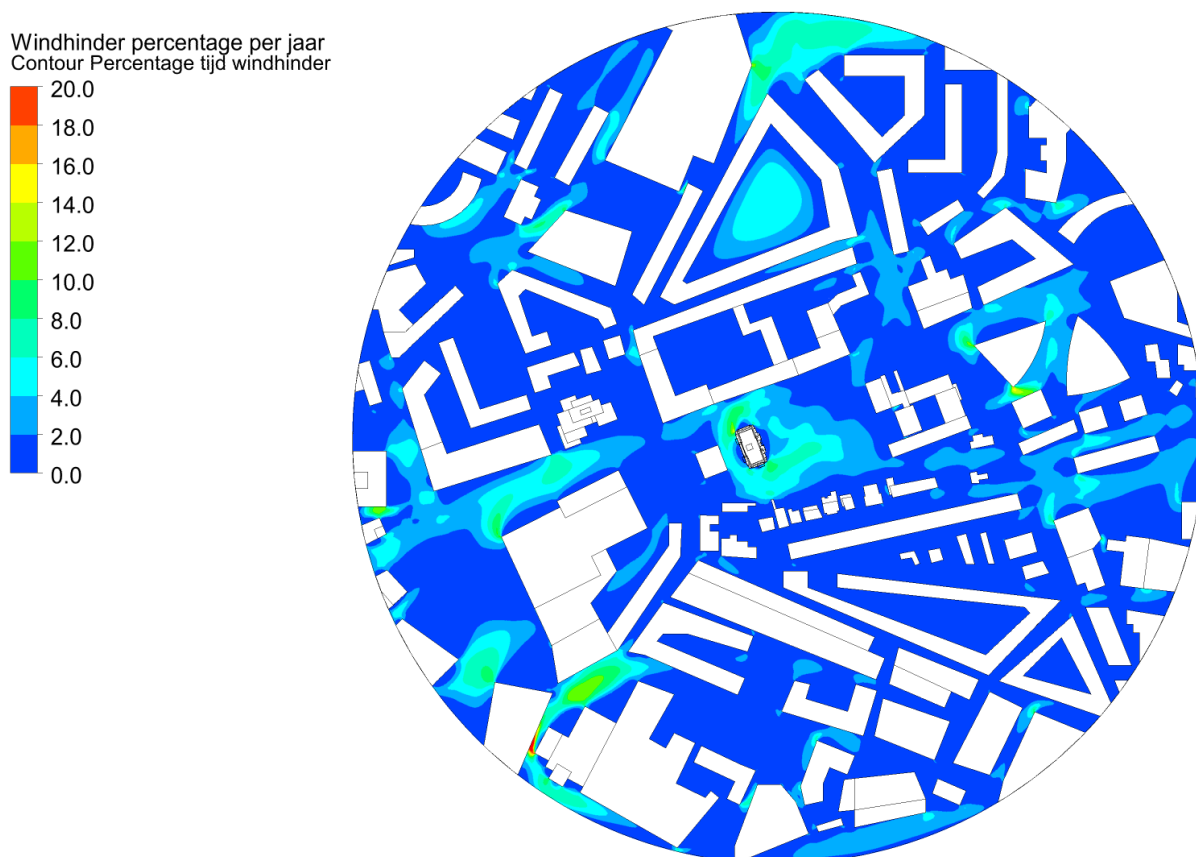
Figuur 8: CFD modellering eigenschappen.

3 Resultaten van de simulaties

3.1 Windhinder

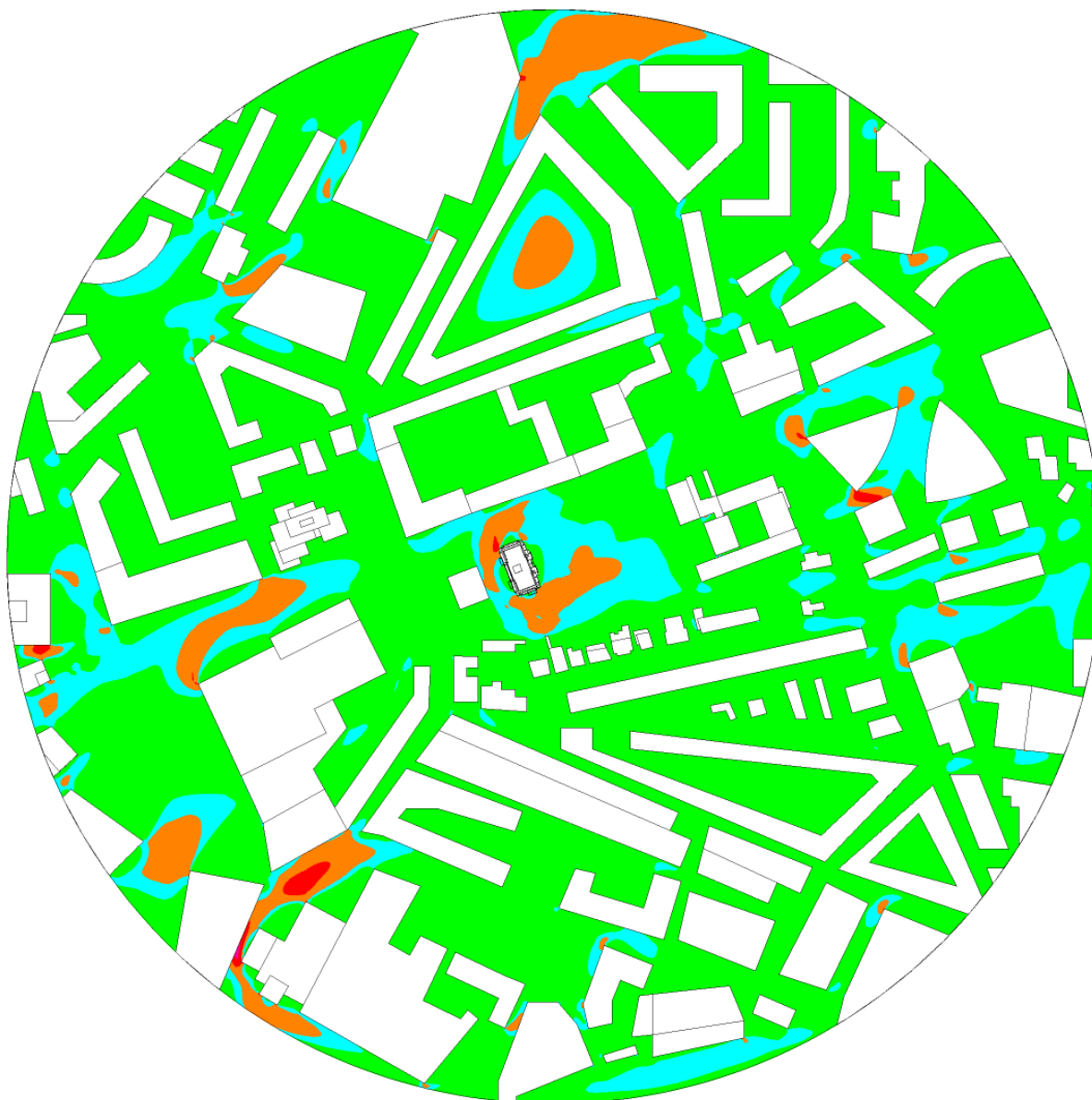
De windhinder overschrijdingsuren per windrichting zijn op voetgangersniveau (1,75 m boven maaiveld) berekend en vervolgens voor de 12 gesimuleerde windrichtingen gesommeerd. Figuur 9 toont het resultaat in percentage overschrijding op jaarbasis. Figuur 10 toont het resultaat gekleurd naar de kwaliteitsklasse. Ter verduidelijking en interpretatie van het resultaat is in deze figuur de tabel met kwaliteitsklassen weergegeven (in overeenkomstige kleuren).

Deze resultaten geven ondersteuning aan de betrokken partijen om te beoordelen of de boogde functie overeenkomt met het betreffende windklimaat.

Figuur 9: Sommatie windhinder overschrijdingsuren weergegeven in percentage van een jaar.

Onderzoek windklimaat Badhuis, Hengelo

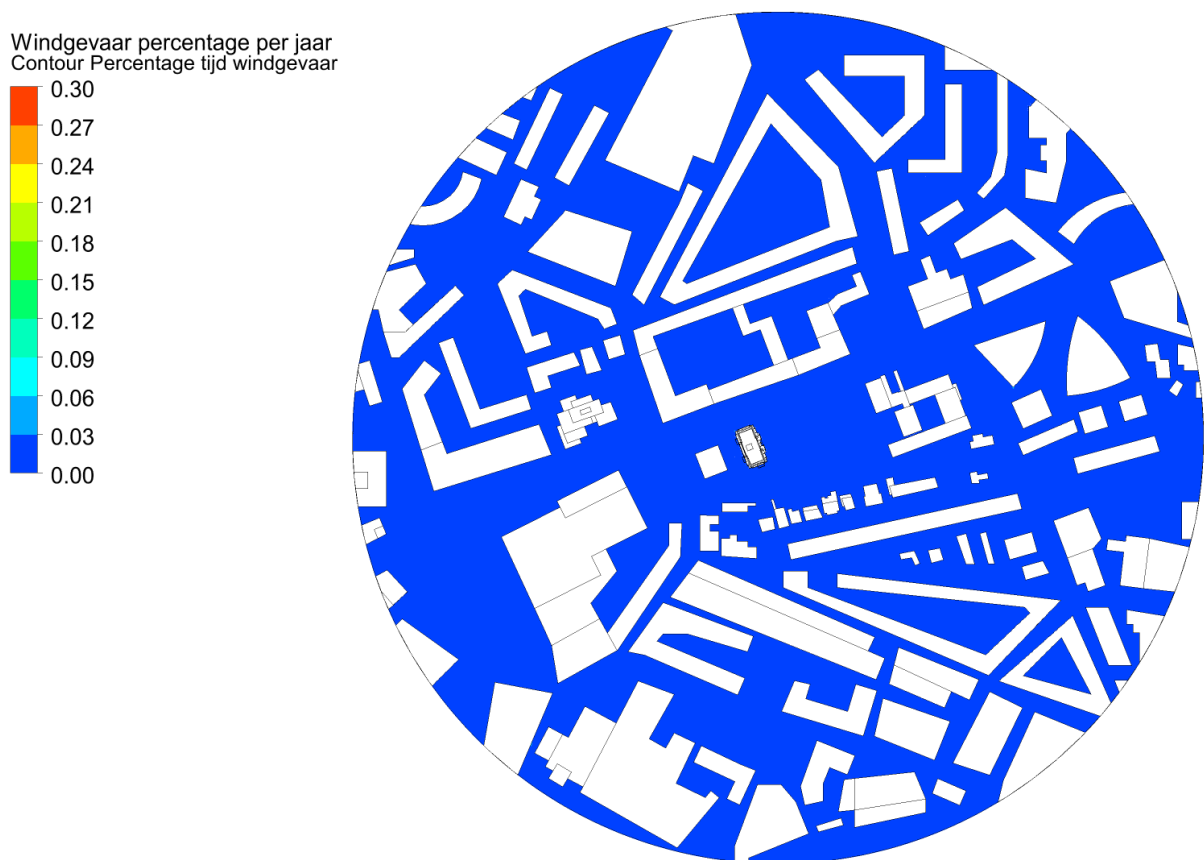
Overschrijdingskans In procenten van het aantal uren per jaar	Kwaliteitsklasse	Activiteiten		
		Doorlopen	Slenteren	Langdurig zitten
<2.5	A	Goed	Goed	Goed
2.5 – 5	B	Goed	Goed	Matig
5 – 10	C	Goed	Matig	Slecht
10 – 20	D	Matig	Slecht	Slecht
>20	E	Slecht	Slecht	Slecht

Figuur 10: Windklimaat ingedeeld naar kwaliteitsklasse.

Onderzoek windklimaat Badhuis, Hengelo

3.2 Windgevaar

De windgevaar overschrijdingsuren per windrichting zijn op voetgangersniveau (1,75 m boven maaiveld) berekend en vervolgens voor de 12 gesimuleerde windrichtingen gesommeerd. Figuur 11 toont het resultaat in percentage overschrijding op jaarbasis. Nergens in het gesimuleerde domein wordt de ondergrens van beperkt risico (0,05 %) overschreden. In het gehele domein treedt er dan ook geen risico voor windgevaar op, conform de bepalingen van de NEN8100.

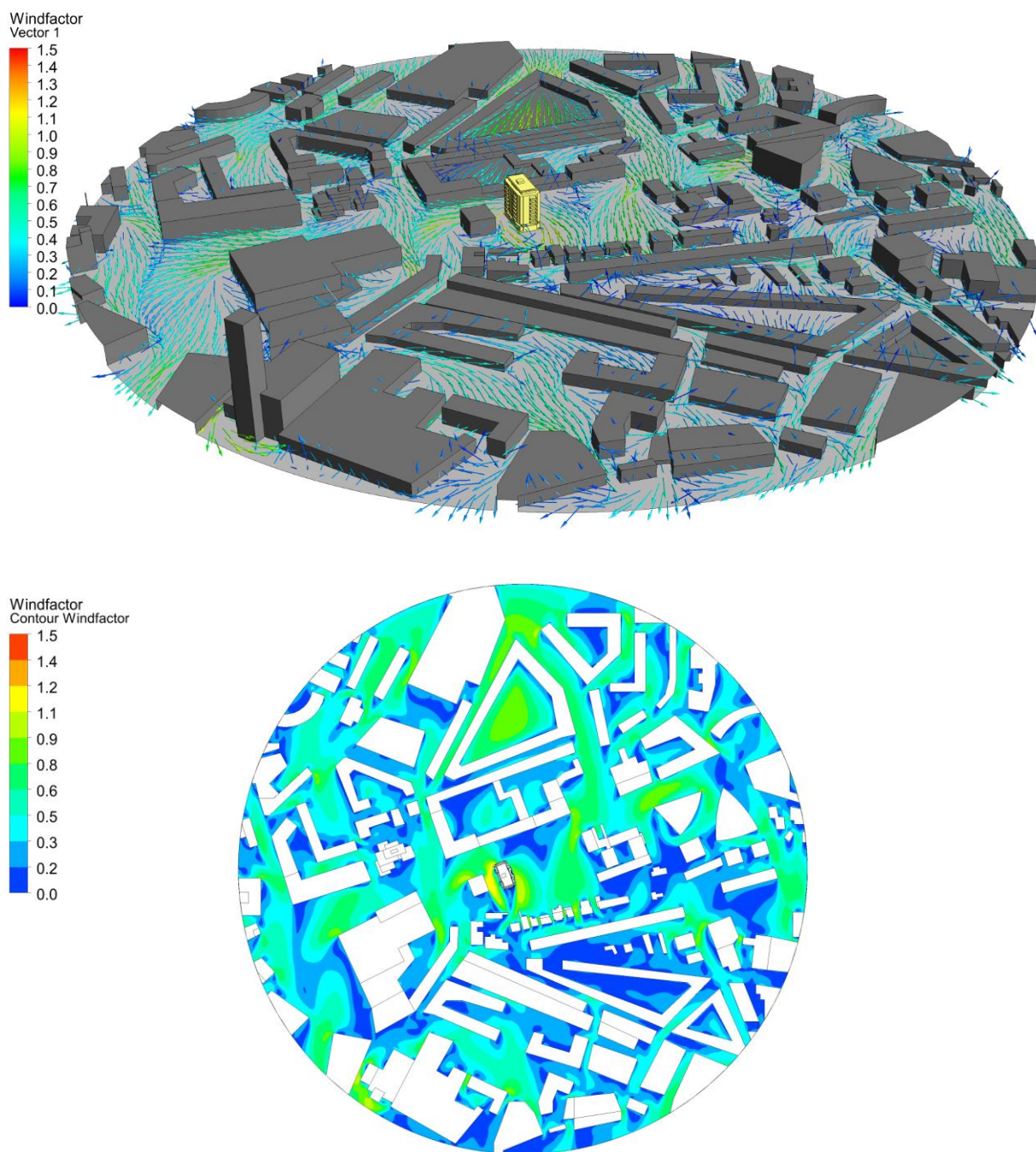
Figuur 11: Sommatie windgevaar overschrijdingsuren weergegeven in percentage van een jaar.

4 Verwijzingen

1. NEN 8100 Windhinder en windgevaar in de gebouwde omgeving. Delft : Nederlands Normalisatie-instituut, februari 2006.
2. Troen, Ib en Petersen, Erik Lundtang. *Roughness Classes and Roughness Length Table in "European Wind Atlas"*. Risoe , Denmark : Risoe National Laboratory, 1991. ISBN 87-550-1482-8.

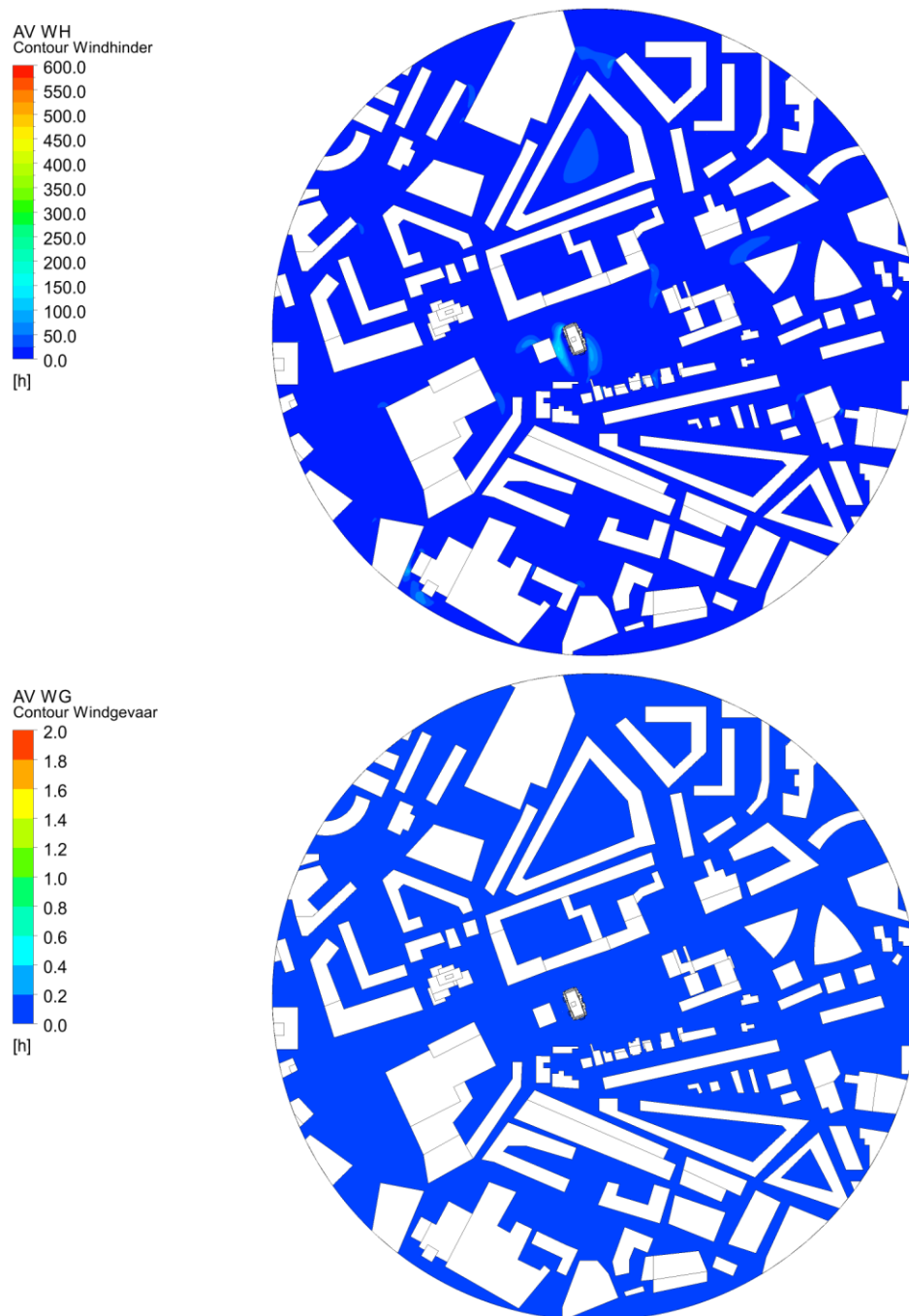
Bijlage A – Simulatie resultaten

Onderzoek windklimaat Badhuis, Hengelo

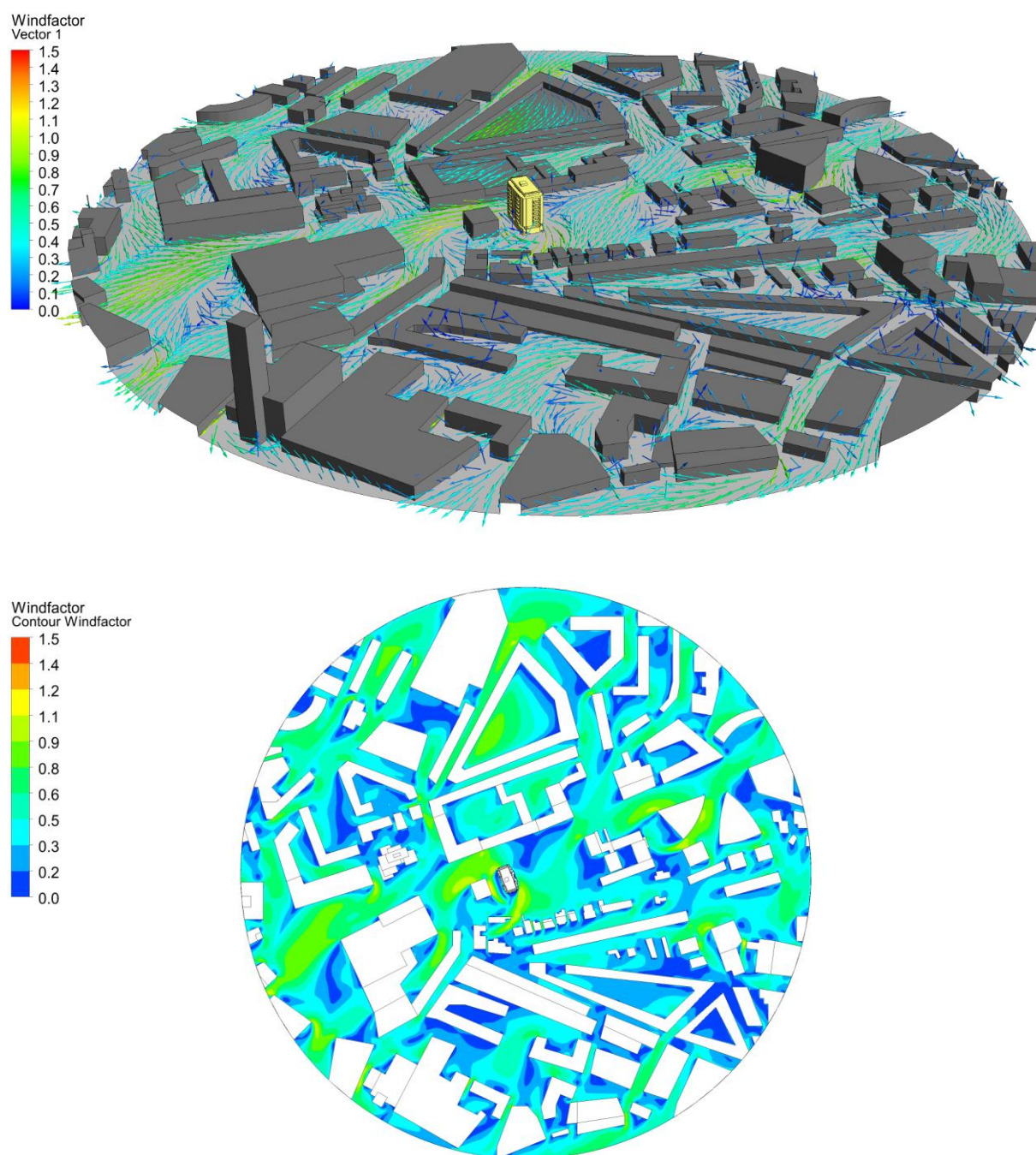
Figuur 12: Resultaten wind N, 360°.

Onderzoek windklimaat Badhuis, Hengelo

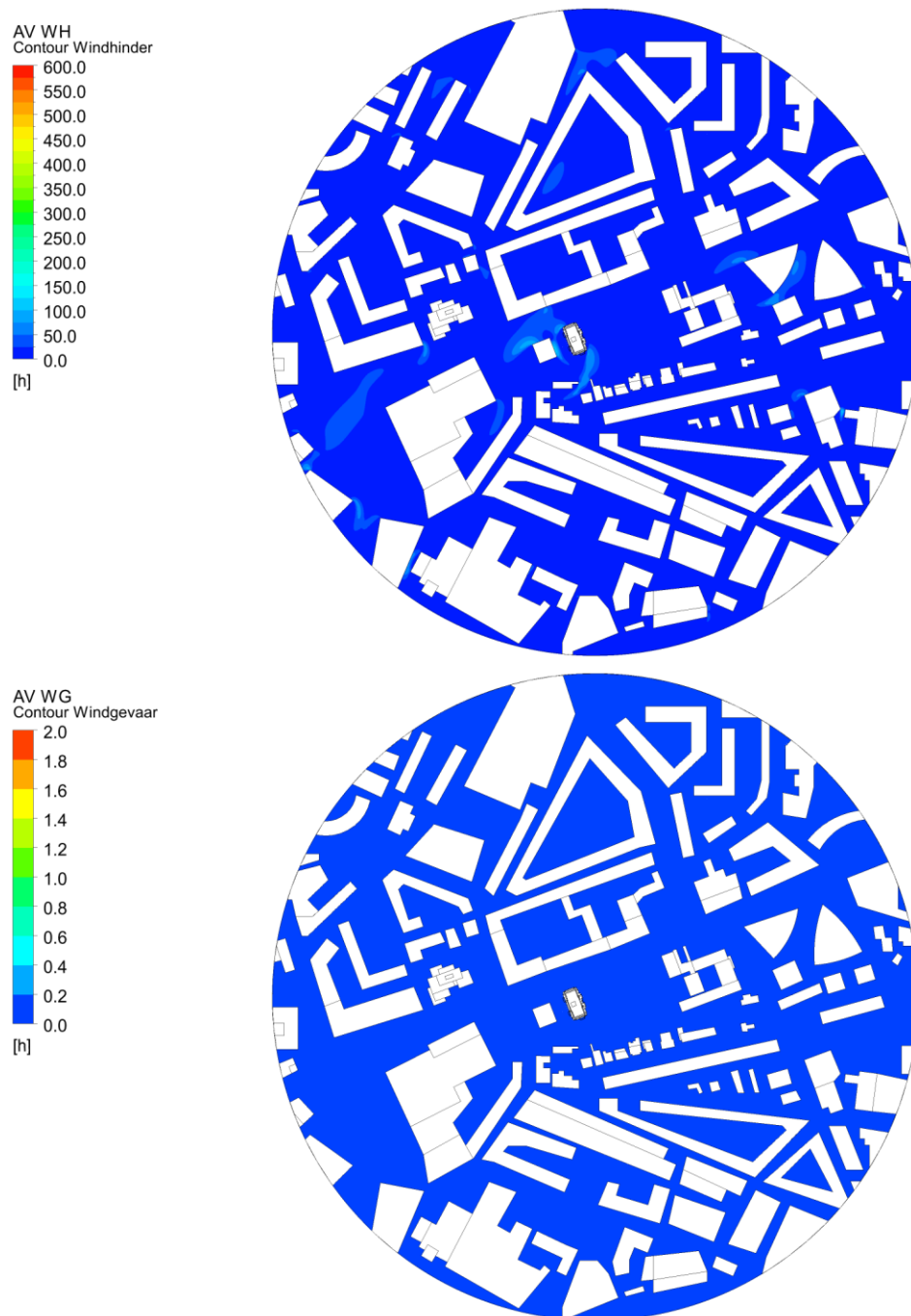
Figuur 13: Resultaten wind N, 360°.

Onderzoek windklimaat Badhuis, Hengelo

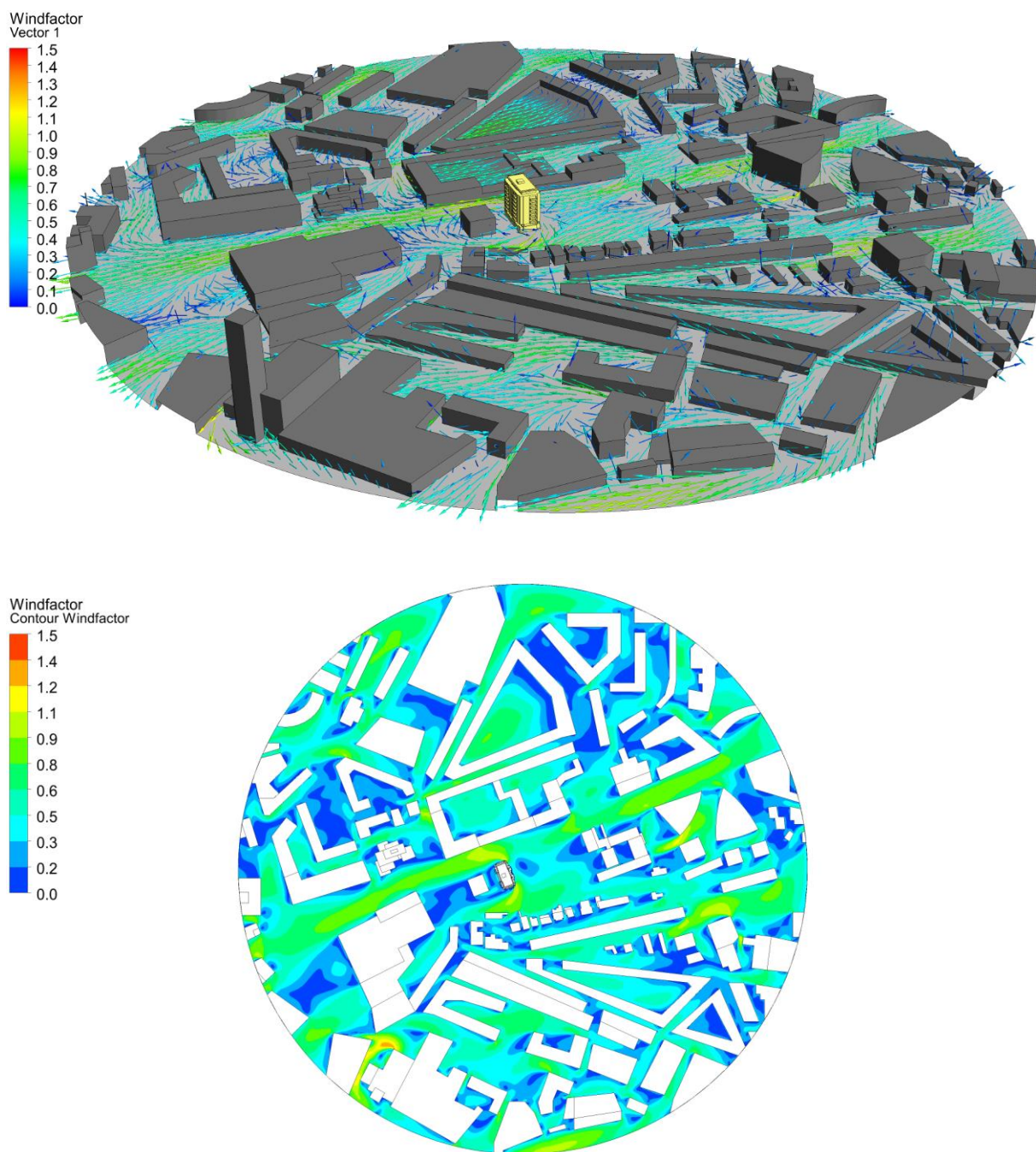
Figuur 14: Wind NNO, 30°.

Onderzoek windklimaat Badhuis, Hengelo

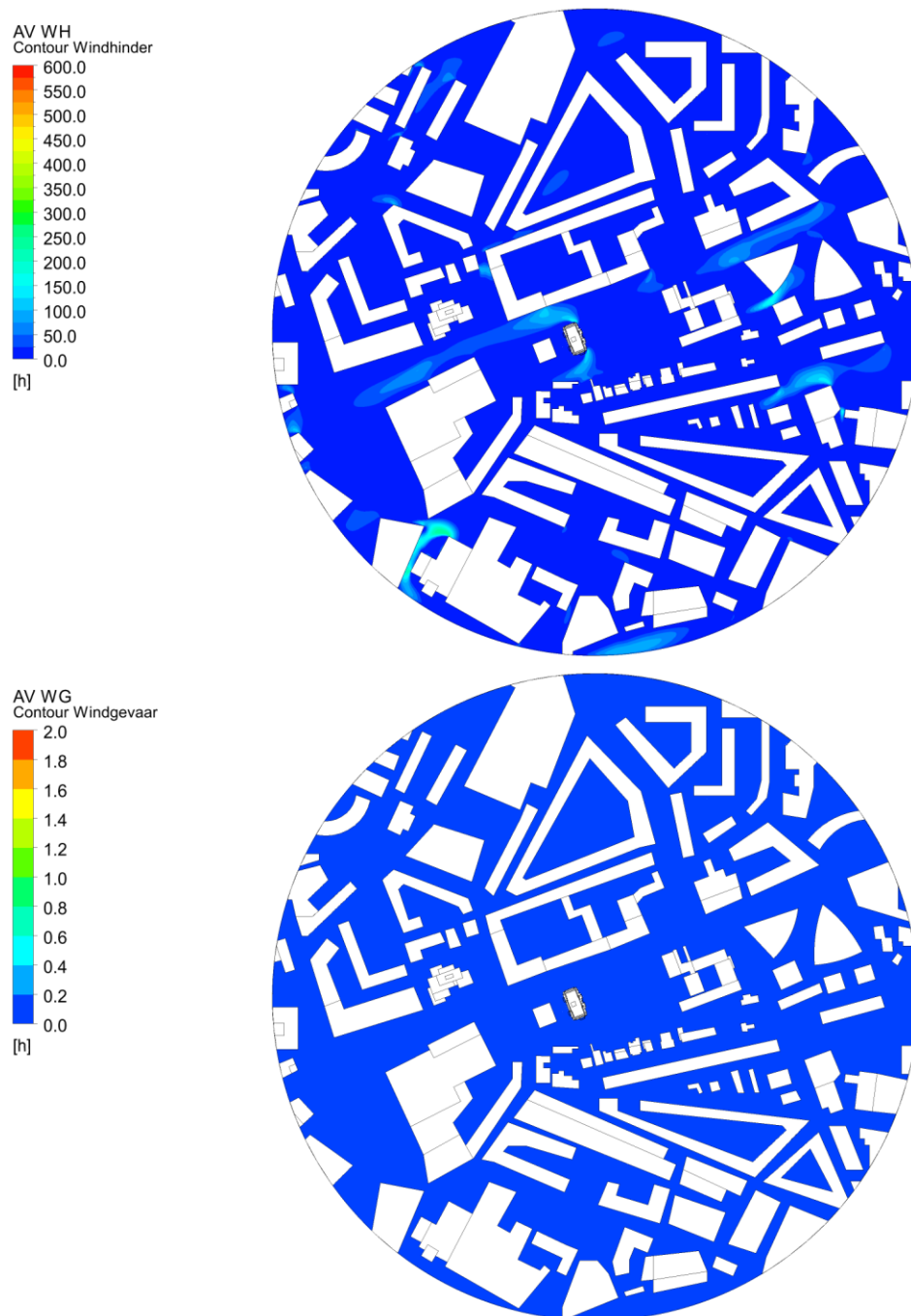
Figuur 15: Wind NNO, 30°.

Onderzoek windklimaat Badhuis, Hengelo

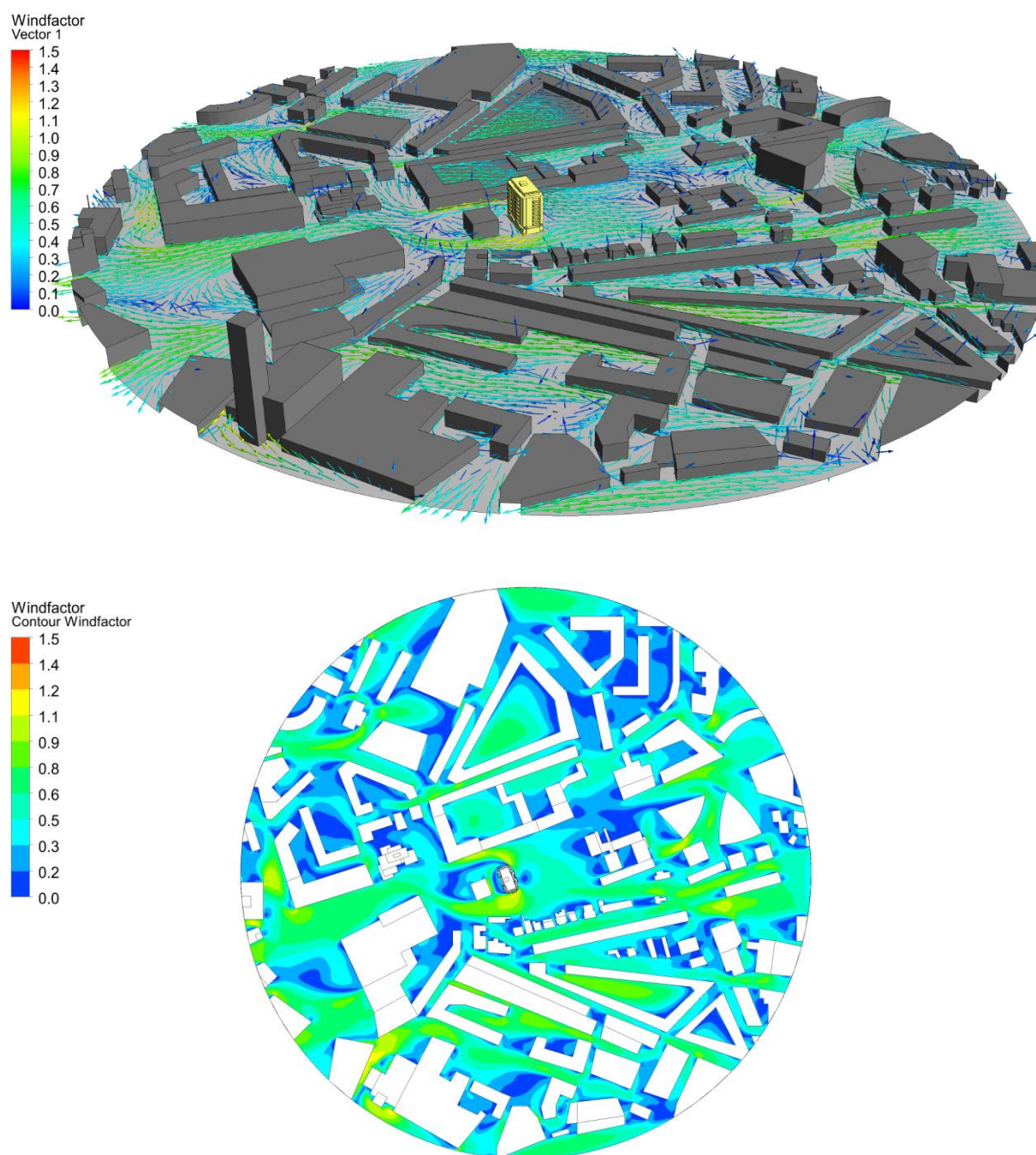
Figuur 16: Wind ONO, 60°.

Onderzoek windklimaat Badhuis, Hengelo

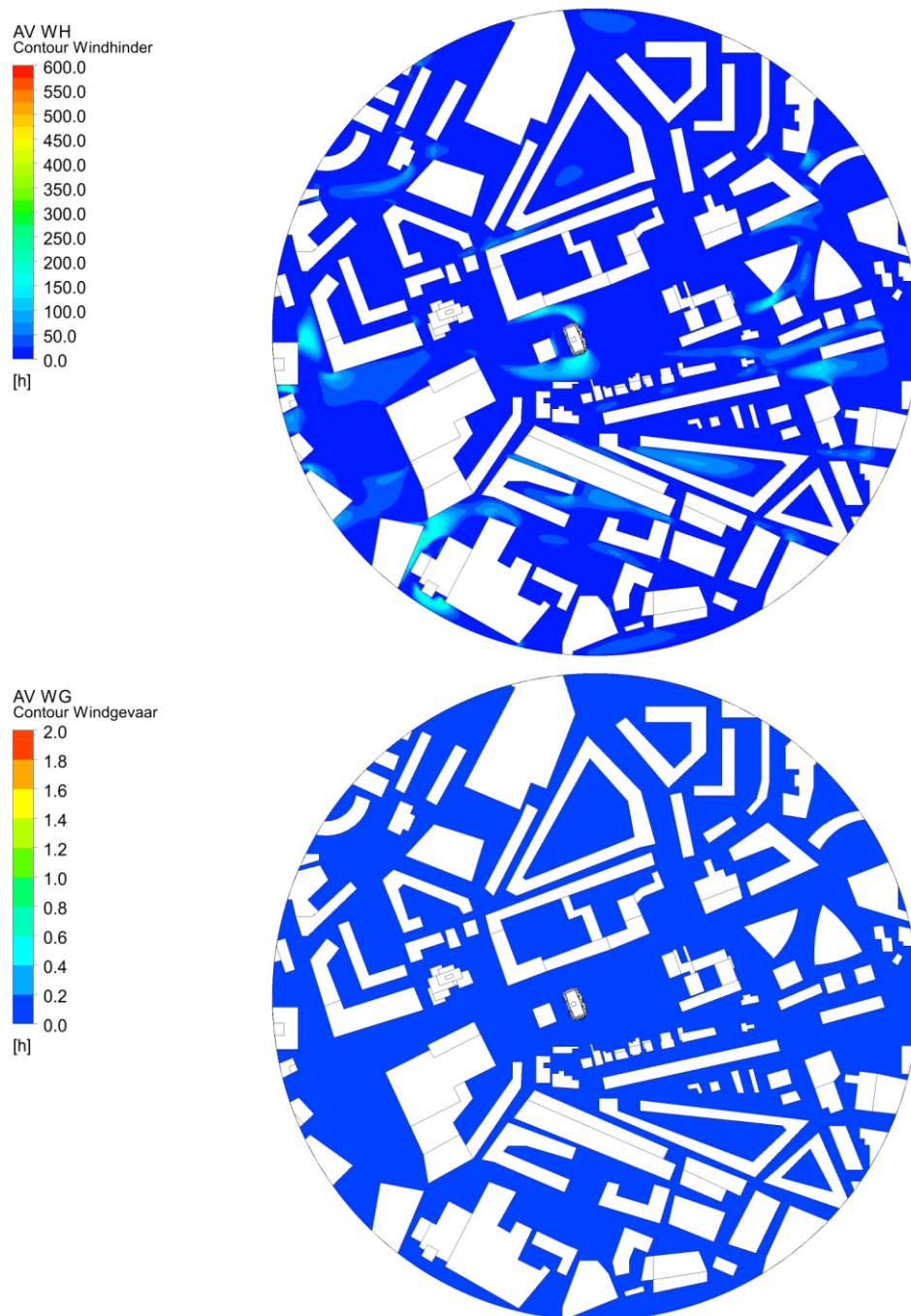
Figuur 17: Wind ONO, 60°.

Onderzoek windklimaat Badhuis, Hengelo

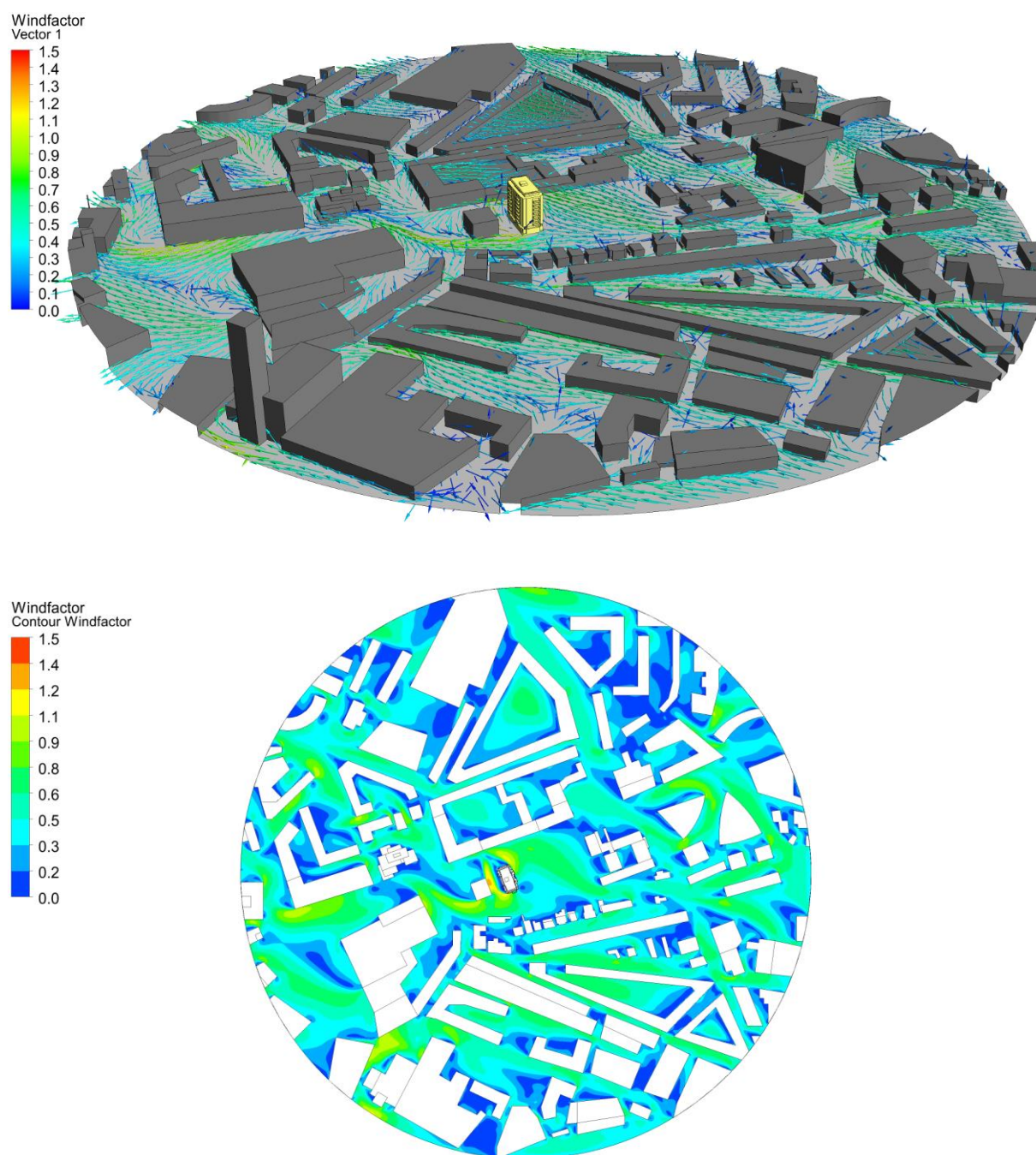
Figuur 18: Wind O, 90°.

Onderzoek windklimaat Badhuis, Hengelo

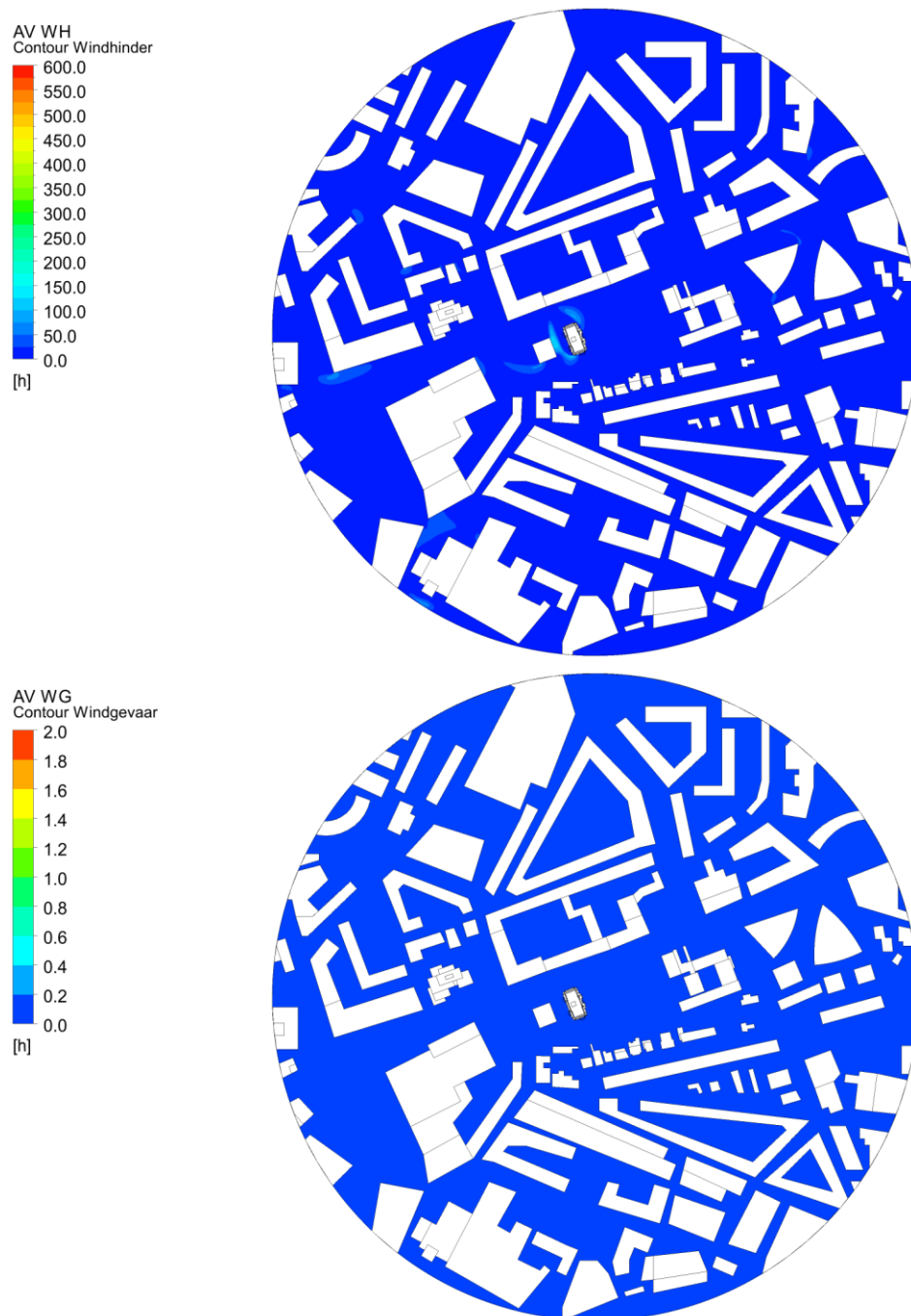
Figuur 19: Wind O, 90°.

Onderzoek windklimaat Badhuis, Hengelo

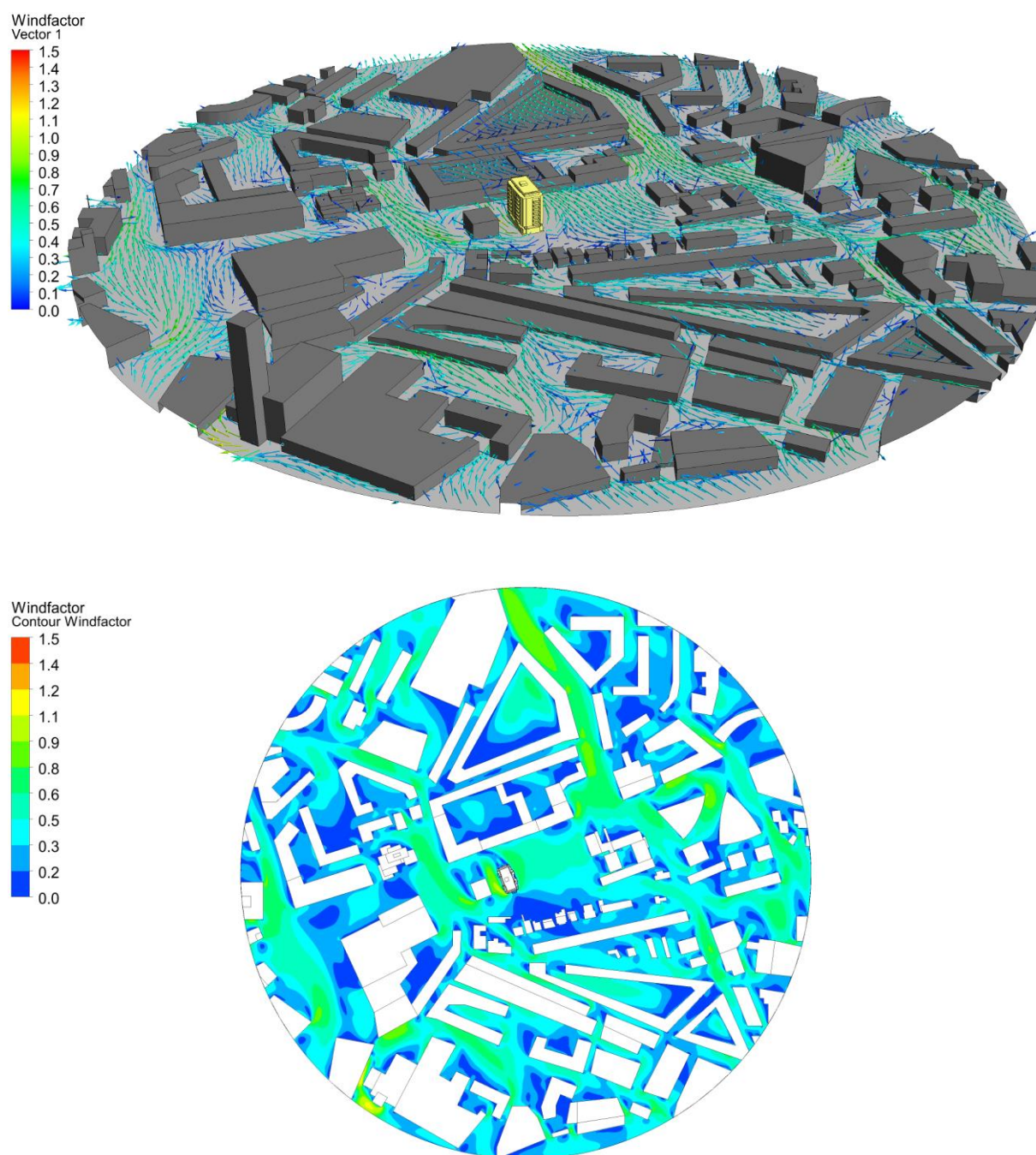
Figuur 20: Wind OZO, 120°.

Onderzoek windklimaat Badhuis, Hengelo

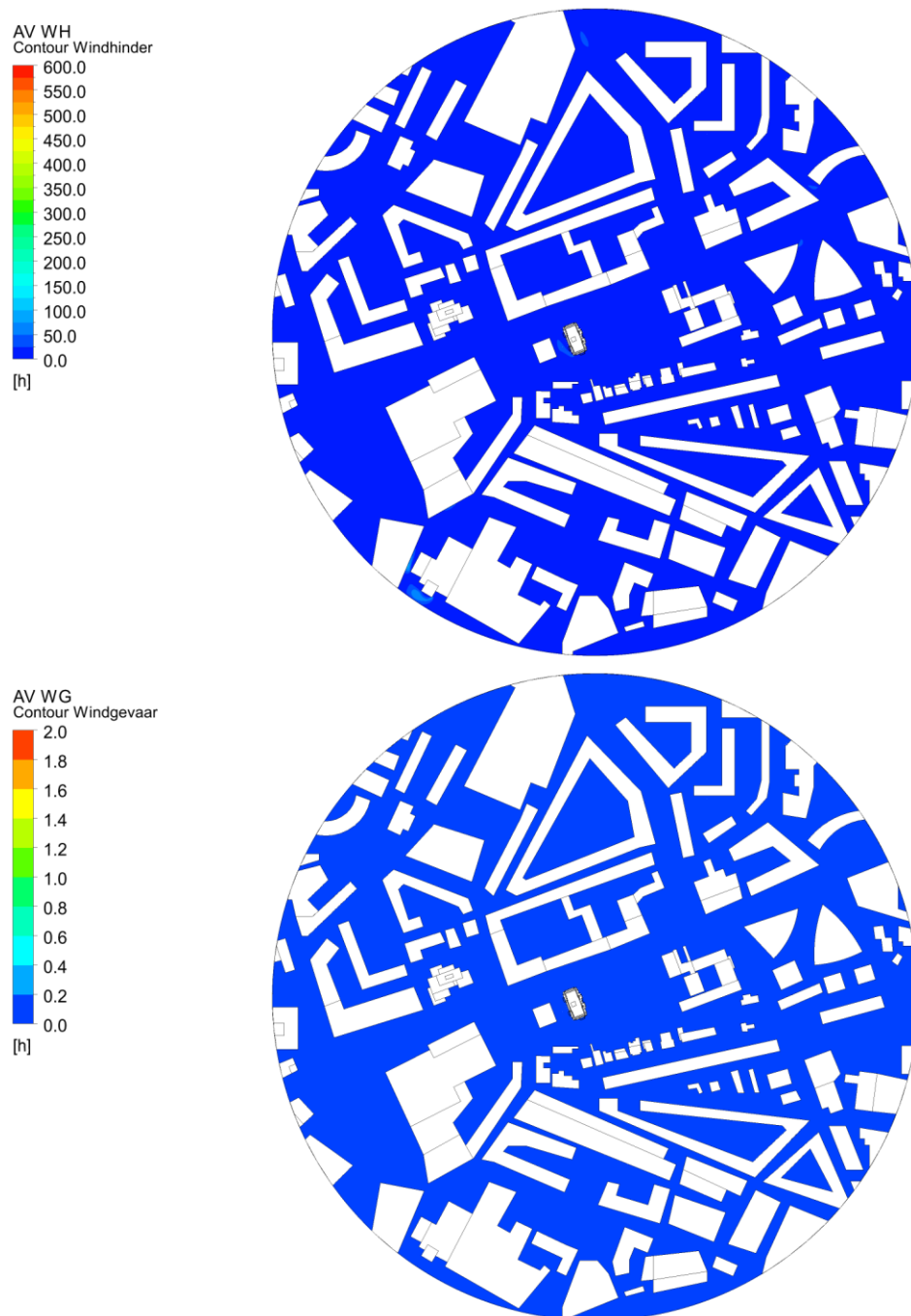
Figuur 21: Wind OZO, 120°.

Onderzoek windklimaat Badhuis, Hengelo

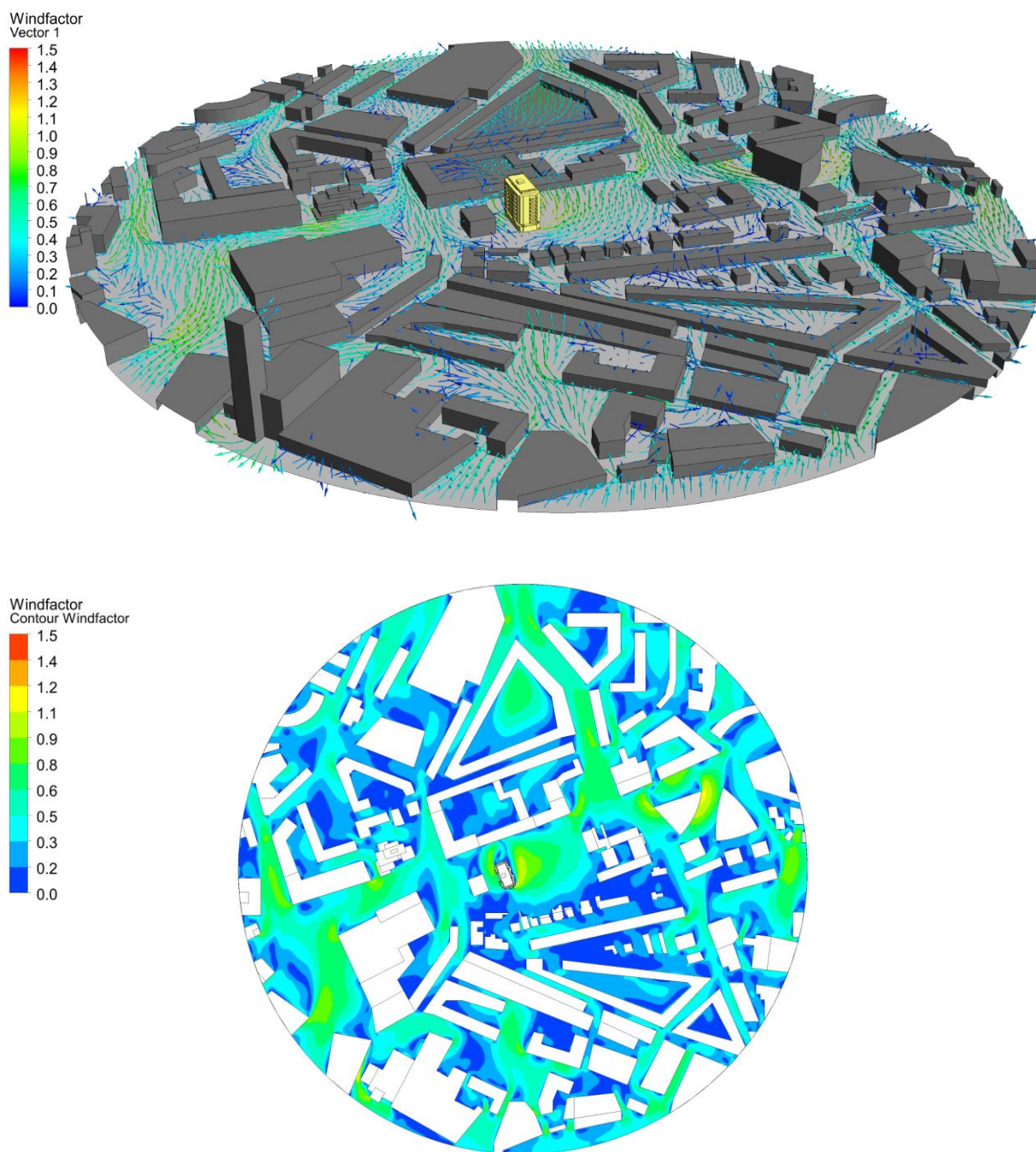
Figuur 22: Wind ZZO, 150°.

Onderzoek windklimaat Badhuis, Hengelo

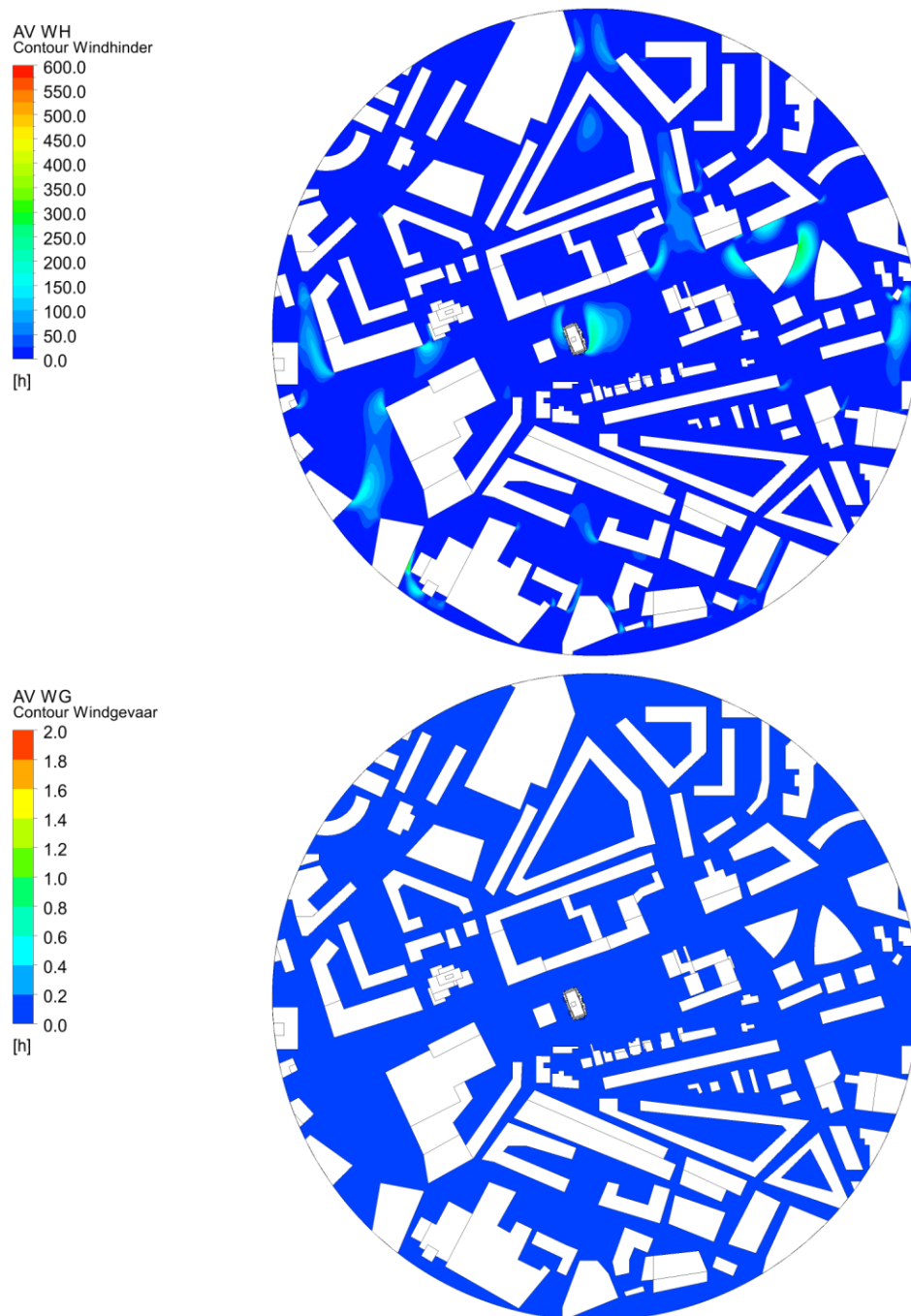
Figuur 23: Wind ZZO, 150°.

Onderzoek windklimaat Badhuis, Hengelo

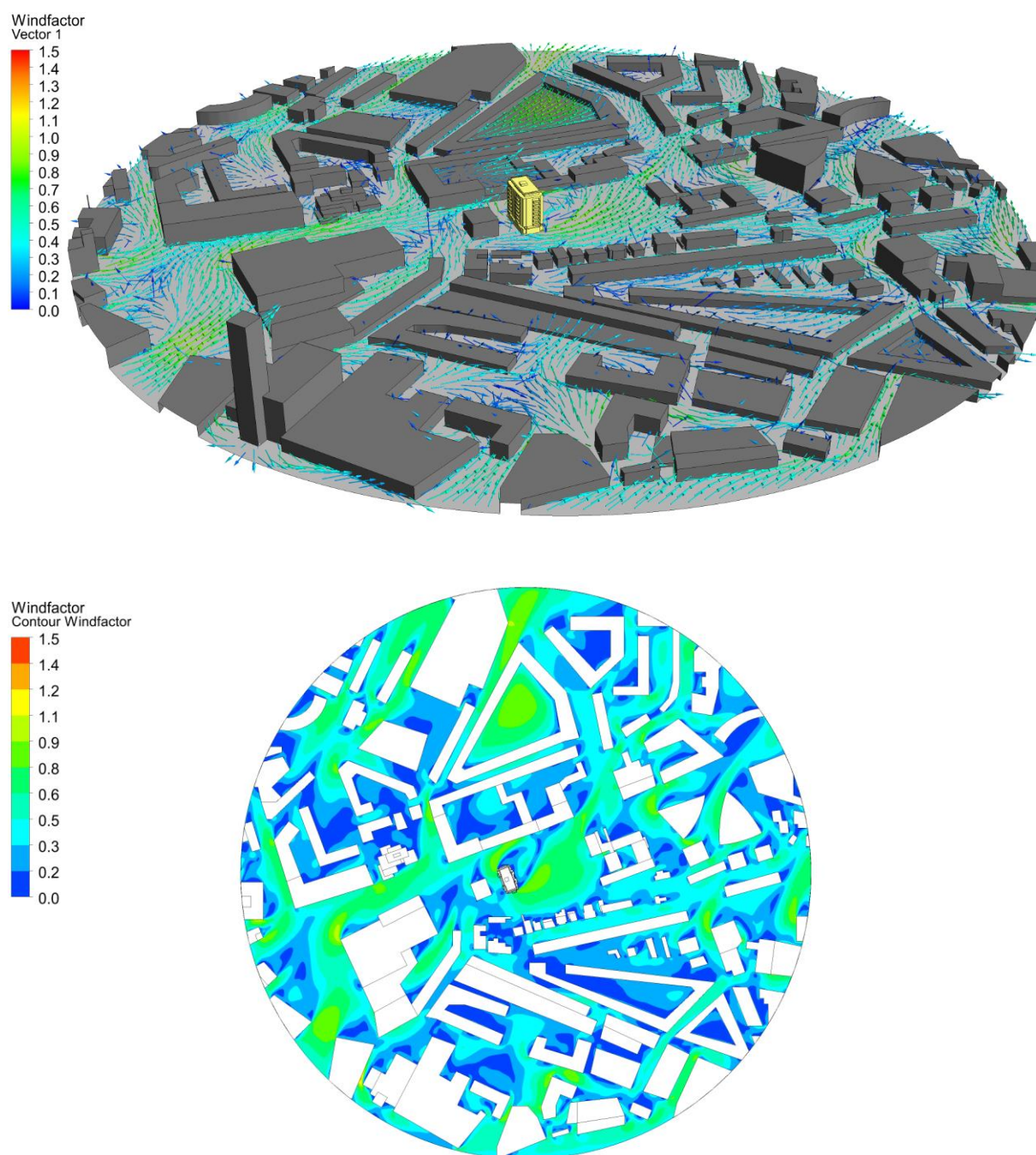
Figuur 24: Wind Z, 180°.

Onderzoek windklimaat Badhuis, Hengelo

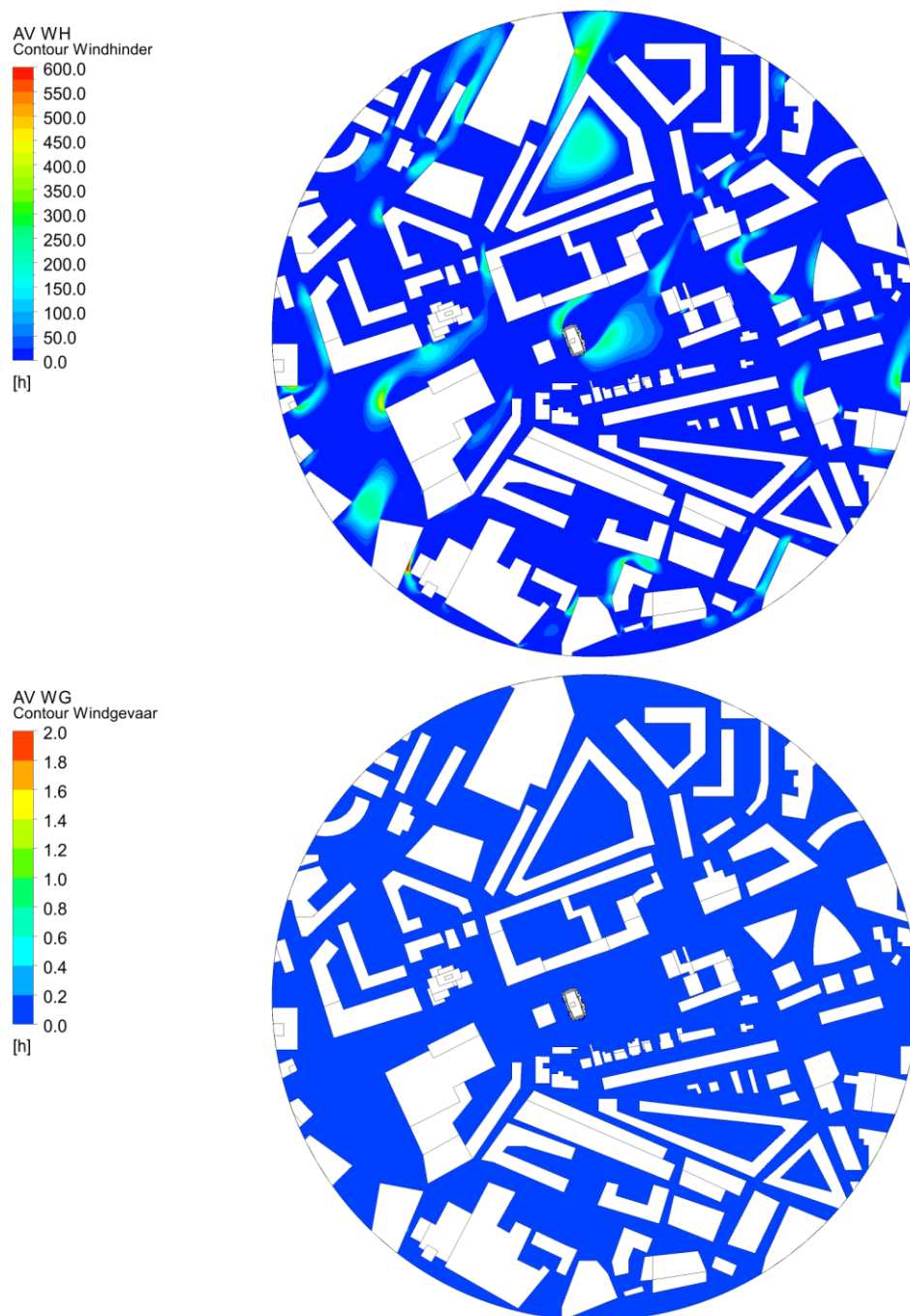
Figuur 25: Wind Z, 180°.

Onderzoek windklimaat Badhuis, Hengelo

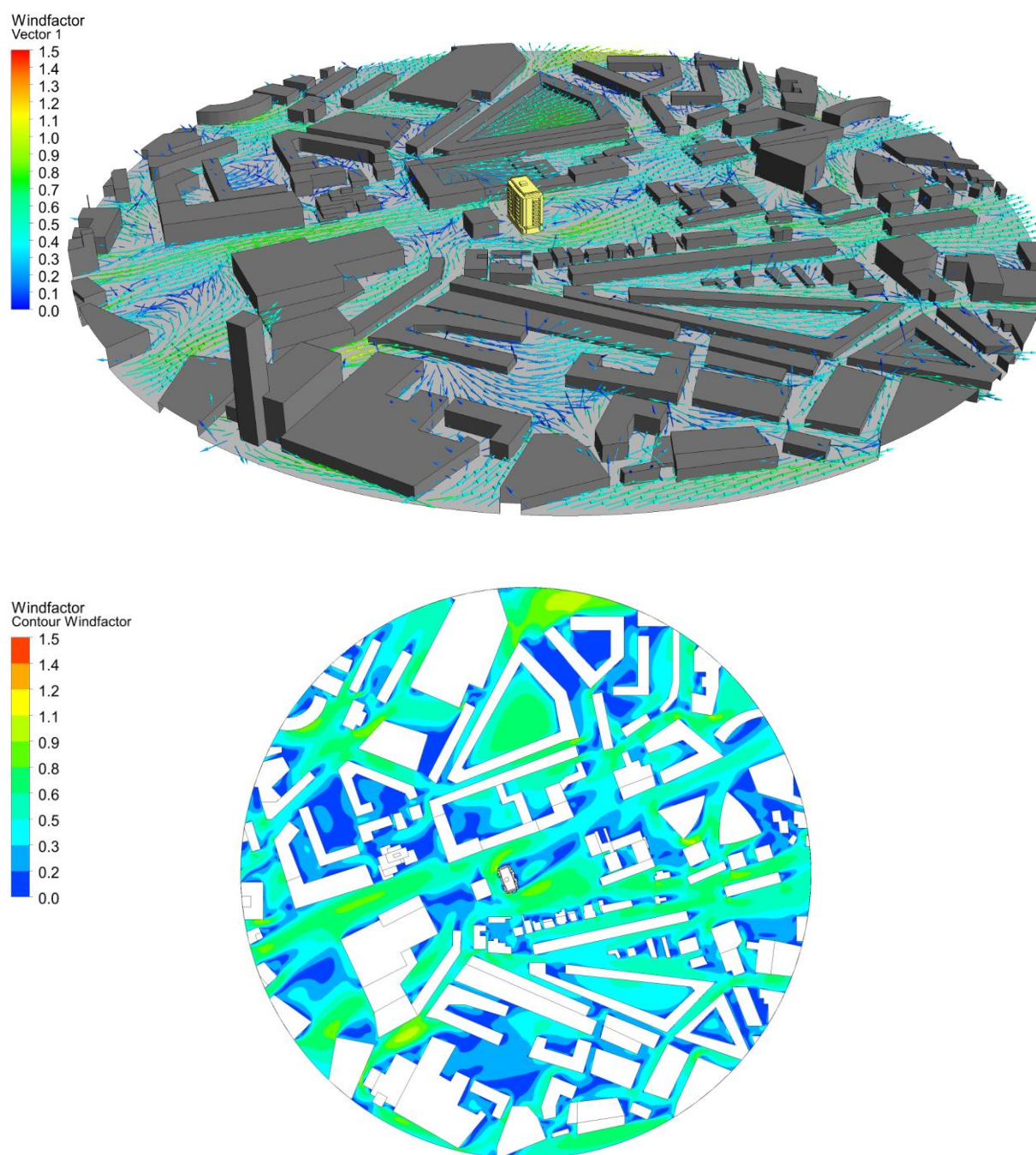
Figuur 26: Wind ZZW, 210°.

Onderzoek windklimaat Badhuis, Hengelo

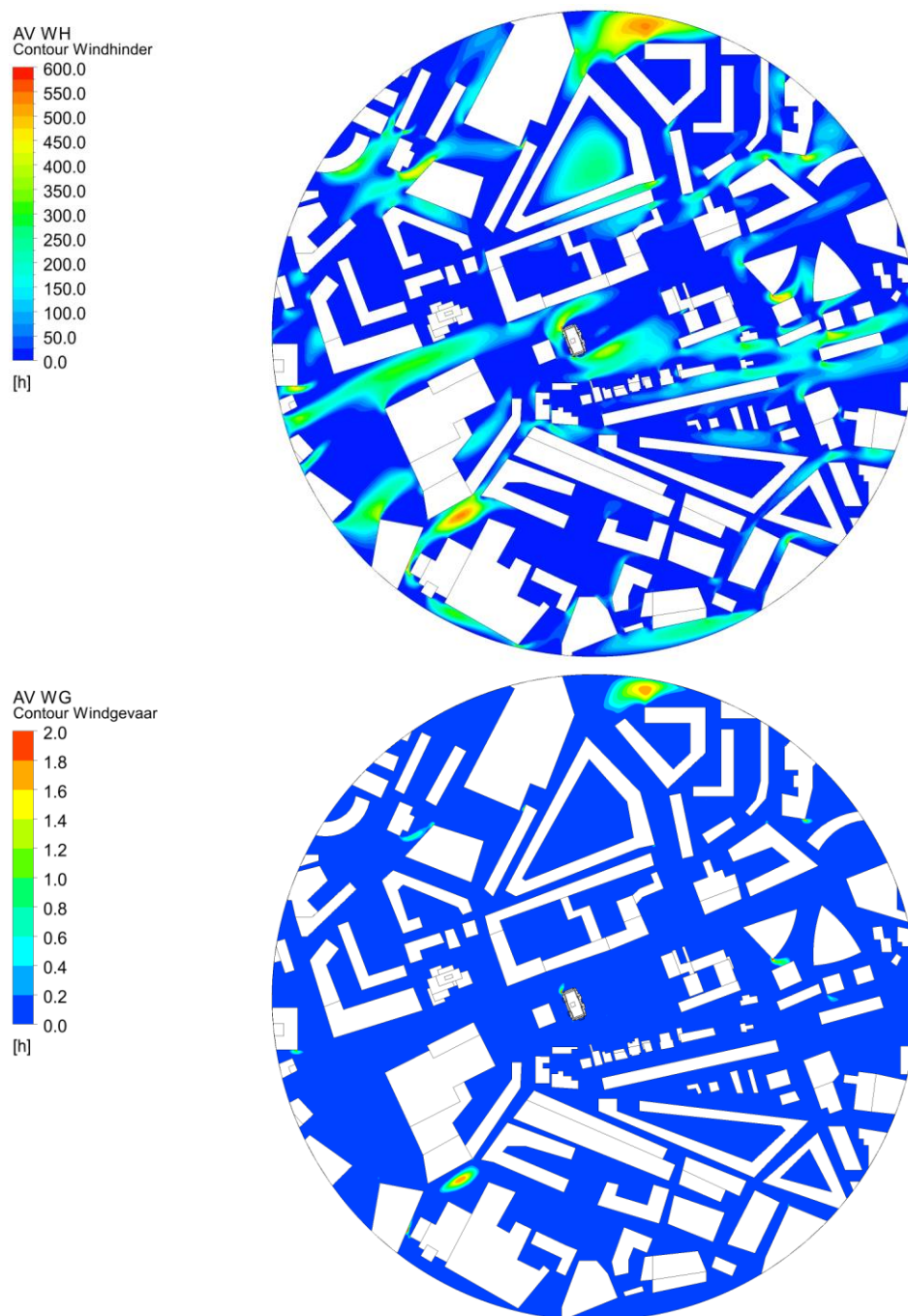
Figuur 27: Wind ZZW, 210°.

Onderzoek windklimaat Badhuis, Hengelo

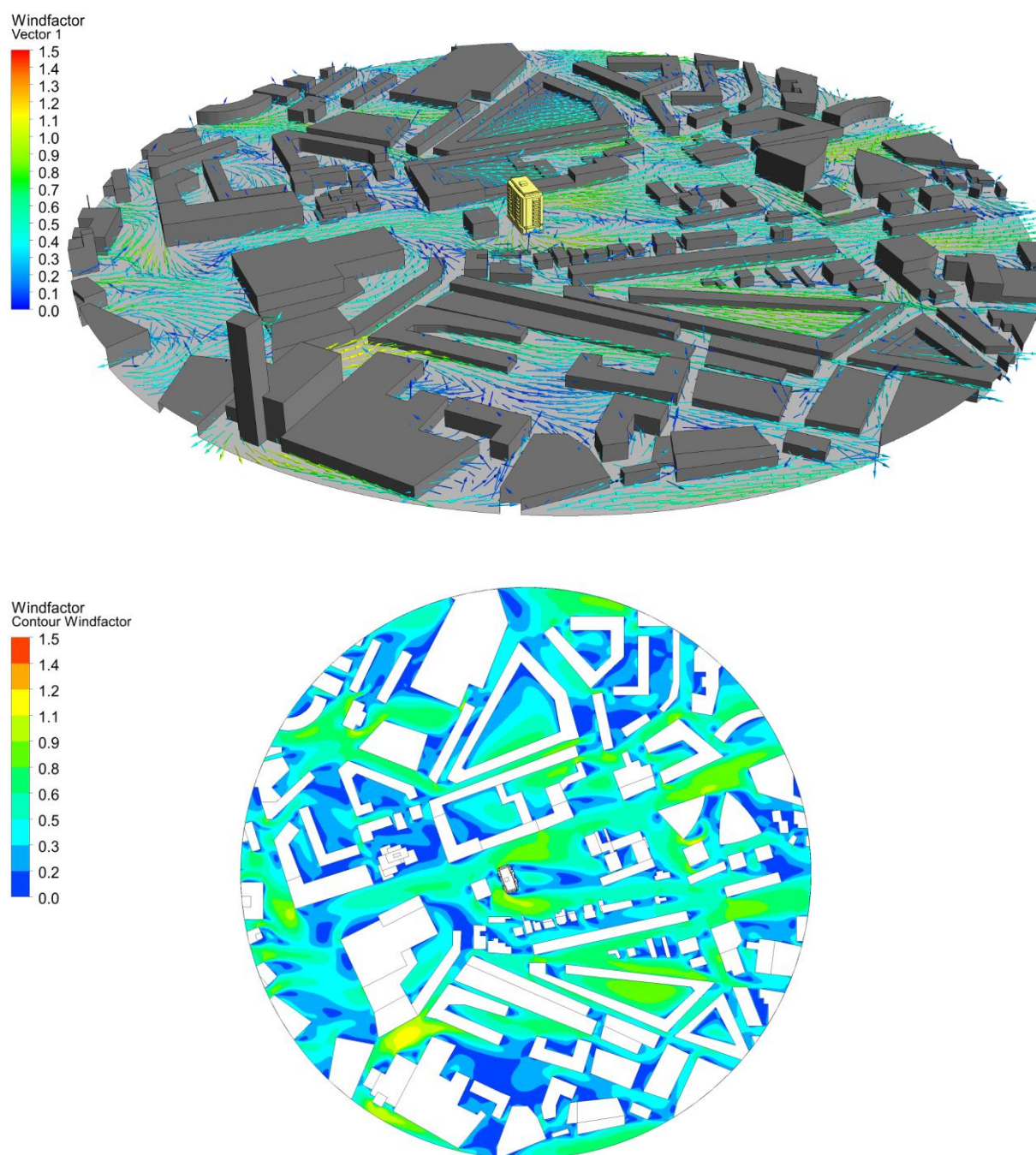
Figuur 28: Wind WZW, 240°.

Onderzoek windklimaat Badhuis, Hengelo

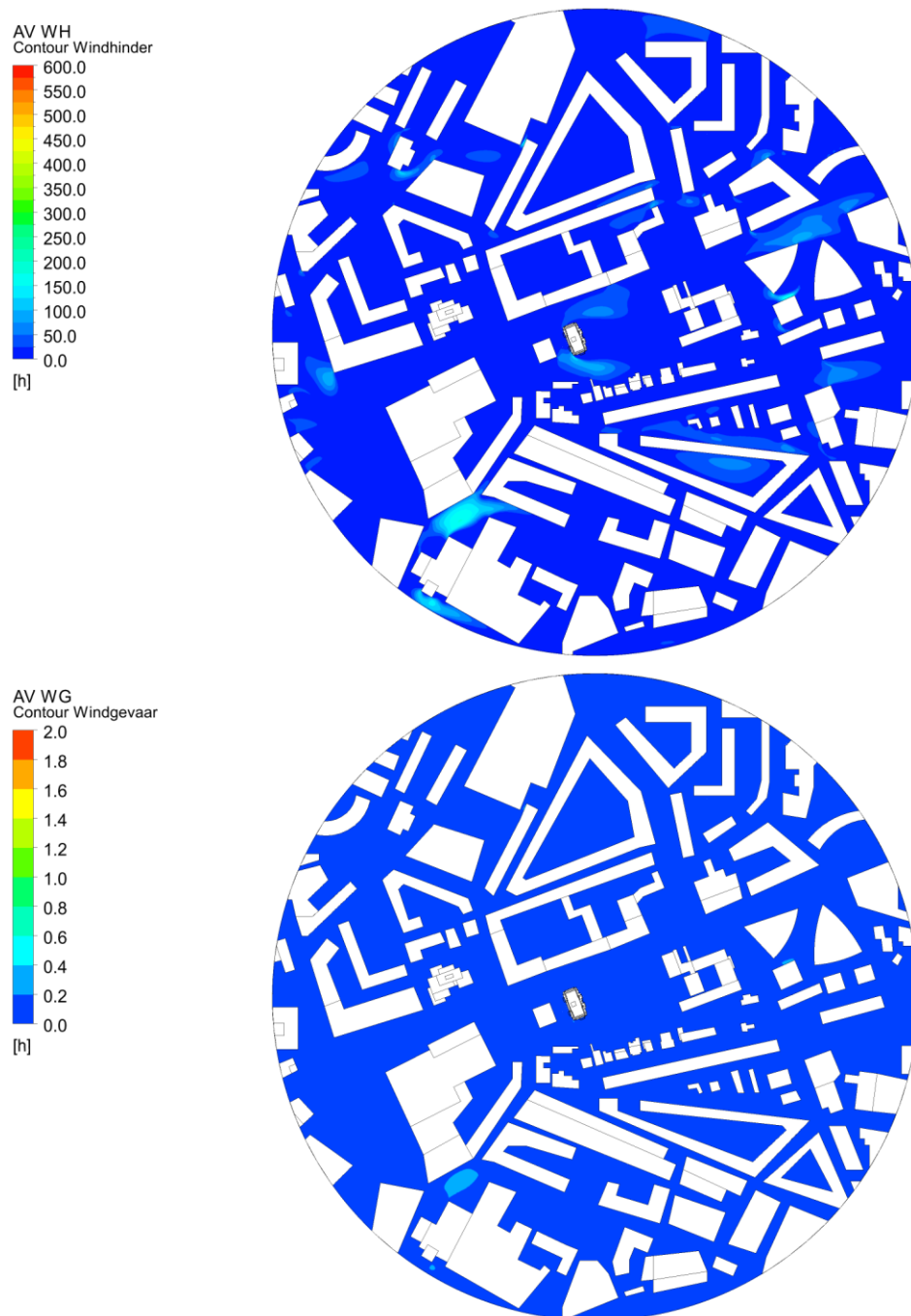
Figuur 29: Wind WZW, 240°.

Onderzoek windklimaat Badhuis, Hengelo

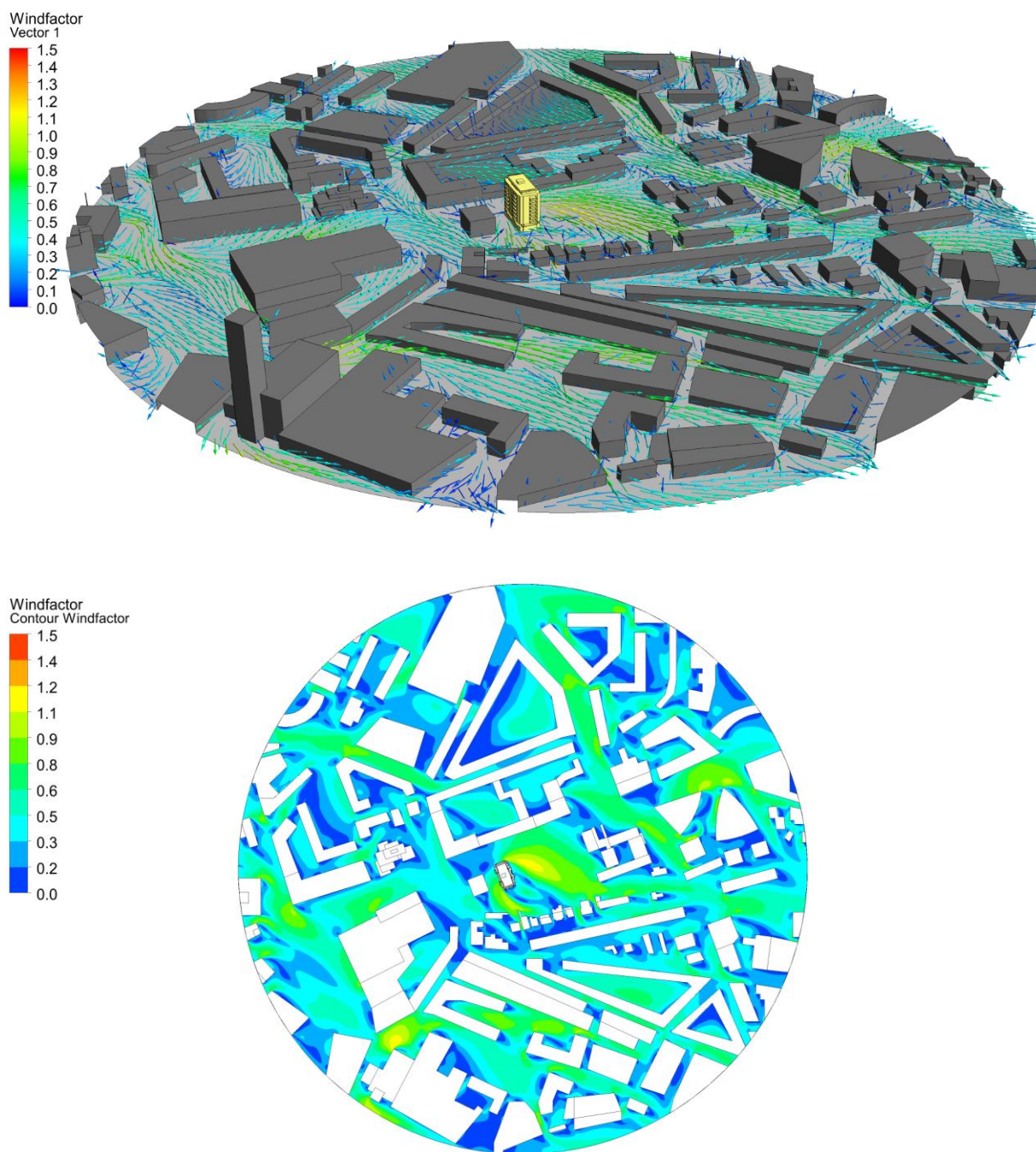
Figuur 30: Wind W, 270°.

Onderzoek windklimaat Badhuis, Hengelo

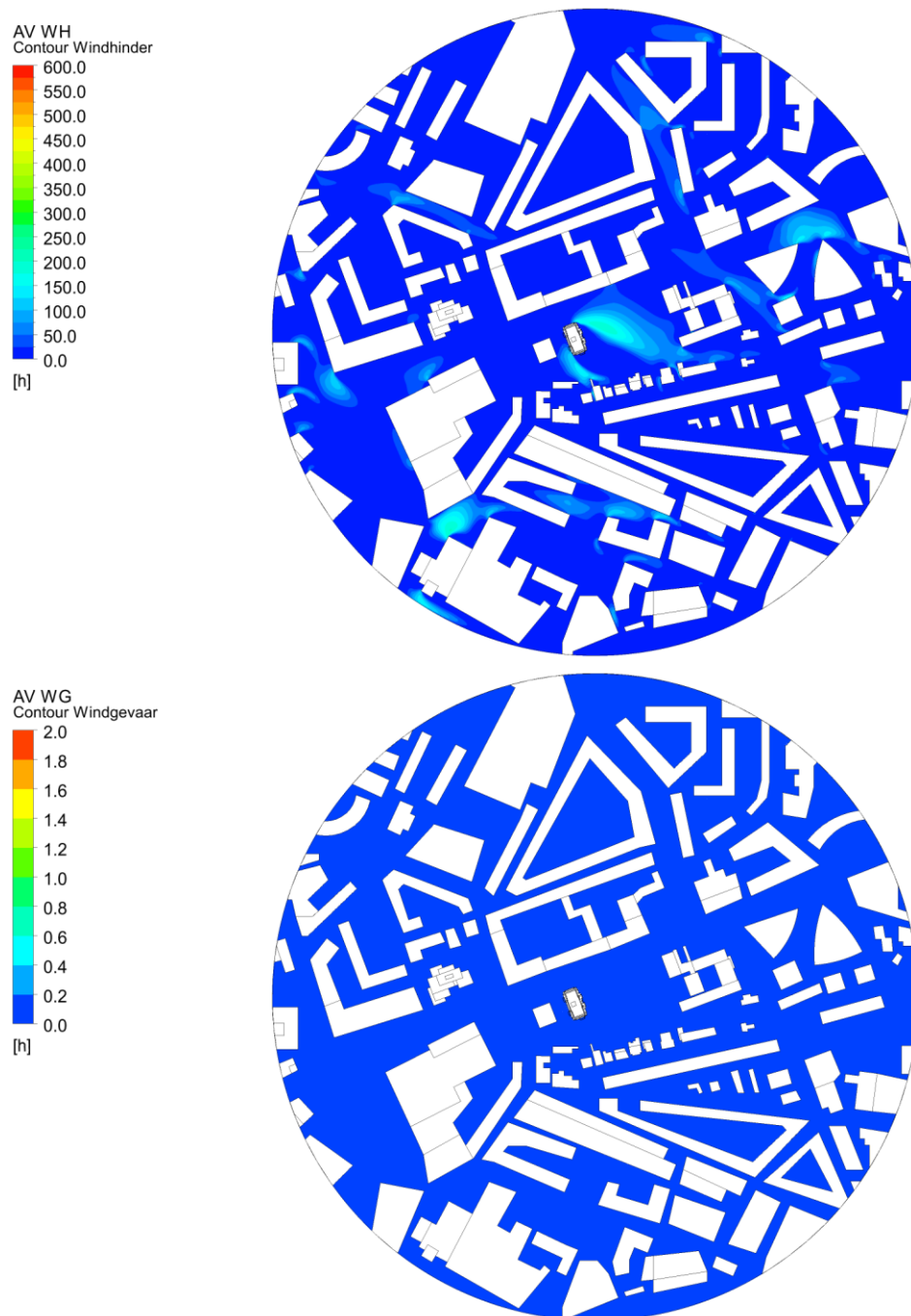
Figuur 31: Wind W, 270°.

Onderzoek windklimaat Badhuis, Hengelo

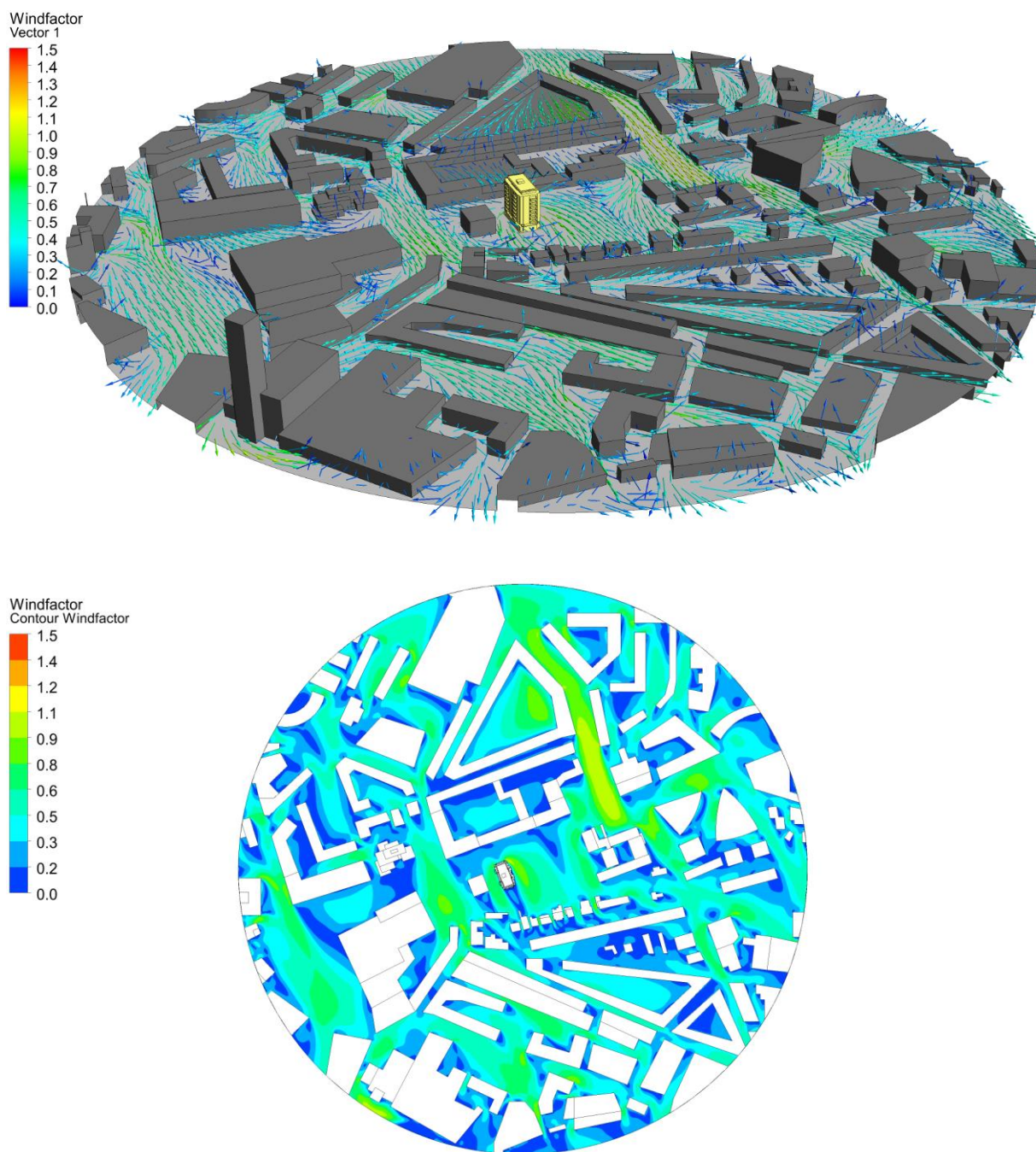
Figuur 32: Wind WNW, 300°.

Onderzoek windklimaat Badhuis, Hengelo

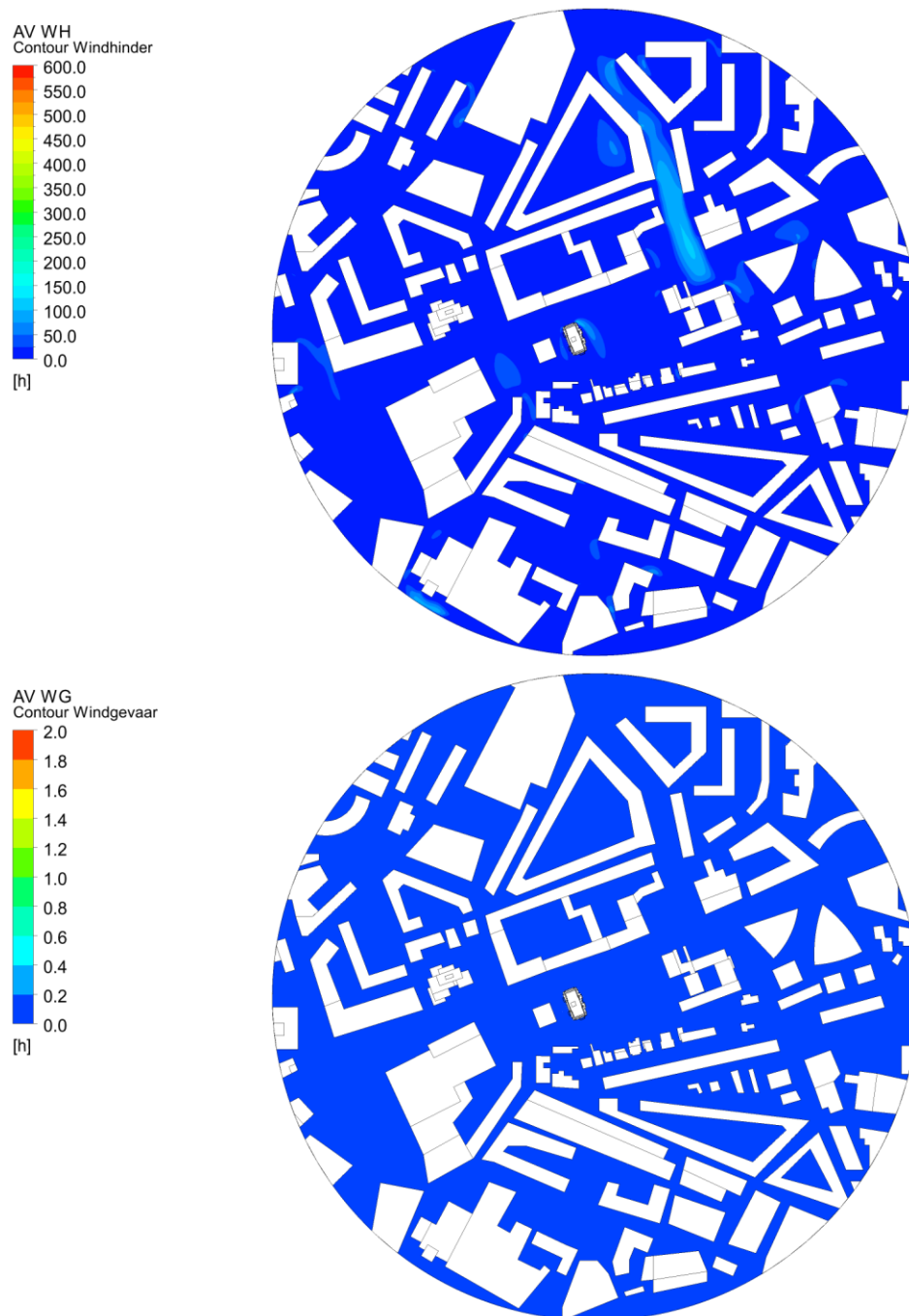
Figuur 33: Wind WNW, 300°.

Onderzoek windklimaat Badhuis, Hengelo

Figuur 34: Wind NNW, 330°.

Onderzoek windklimaat Badhuis, Hengelo

Figuur 35: Wind NNW, 330°.